

limka®

INFORMAČNÝ MAGAZÍN MESTA LEVOČA

SEPTEMBER 2019

770

ROKOV

PRVEJ

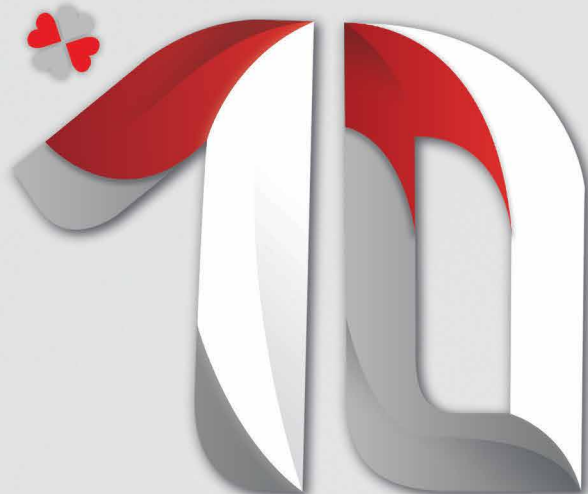
PÍ SOMNEJ

SPRÁVY

stiahnite si magazín
LIMKA v PDF cez QR Code

s vami už

ROKOV

27.9.2019 – 29.9.2019

27.9 PIATOK

15⁰⁰ VYSTÚPENIE MS LIPOVÁ **15⁴⁵** ZUŠ SPIŠSKÁ NOVÁ VES
16²⁰ FS KROMPAŠANČEK **20⁰⁰** NOCOVANIE V DS - NARODENINOVÁ
CESTA ZA POKLADOM

28.9 SOBOTA

14⁰⁰ FS MARKUŠOVČAN **15⁰⁰** TANEČNÁ SKUP. DENZZ INDUSTRY
15⁴⁵ HUDOBNÁ SKUP. ZAHURÁCI **18⁰⁰** HUDOBNÁ SKUP. WETERÁNI DUO
17⁰⁰ – 21⁰⁰ ZATOČ SI KOLESOM ŠŤASTIA A VYHRAJ !!!

15⁰⁰ SÚŤAŽE + FACEPAINTING V DS **18⁰⁰** NARODENINOVÁ DISCO

ANIMÁTORI VÁS BUDÚ SPREVÁDZAŤ POČAS CELÉHO DŇA - PROSTAFF
NAFUKOVACIE ATRAKCIE, VIRTUÁLNA REALITA, MASKOTI, A MNOHO ĎALŠIEHO

29.9 NEDEĽA

15⁰⁰ BÁBKOVÉ DIVADLO SPOD SPIŠSKÉHO HRADU V DS
CELÝ DEN SÚŤAŽE V CENTRE PRE CELÉ RODINY **17⁰⁰** MINIDISKO
FACEPAINTING

OCMADARAS.SK

OBSAH

str. 4
Veža Bazilky sv. Jakuba

str. 8
Levočské babie leto

str. 10
Program Obnovme si
svoj dom

str. 12
80 rokov od vypuknutia
druhej svetovej vojny

str. 21
Spomienka na
Petra Krupu

str. 24
Spomienky
a poďakovania

str. 28
CVČ
Olymp

Fotografia na obálke:
Vladimír Malák

Párslov na úvod

Milí Levočania,

máme za sebou ďalší ročník podujatia Tajomná Levoča, v rámci ktorého naše mesto oslávilo významné 770. výročie prvej písomnej správy o meste. Ďakujem všetkým pracovníkom Mesta Levoča a príspevkových organizácií za spoluprácu, pomoc, ochotu a ústretovosť pri príprave a zabezpečení tohto podujatia. Pripraviť tak veľké podujatie popri pracovných a iných povinnostiach, ktoré všetci máme, je mimoriadne náročné. Rovnako náročné a zodpovedné je získať dobrých programových a organizačných spolupracovníkov, ktorí sú zárukou tohto podujatia a jeho plynulého zabezpečenia. O to viac patrí vďaka a uznanie všetkým, ktorí priložili ruky k dielu a pomohli svetu ukázať hodnoty našej tradičnej, ale i modernej kultúry a tiež osláviť naše významné jubileum. 16. septembra uvedie mesto do predaja pamätnú bankovku s vyobrazením mesta Levoča ako pamiatku na tohtoročné významné výročie mesta.

Mesiac september je však spojený so začiatkom školského roka. Milí žiaci, prichádzate opäť do školy, aby ste mohli pokročiť vo svojich vedomostiach a o kúsok ďalej rozšíriť svoj obzor presne v duchu myšlienky: „Necením si nikoho, kto nie je dnes múdrejší ako včera.“

Vzdelanie je veľký dar a bohatstvo. Dnes vám však okrem základného vzdelania ponúka oveľa viac. V školách, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Levoča podporujeme výučbu cudzích jazykov, šport, ochranu životného prostredia a mnoho iných aktivít. Každoročne školy organizujú množstvo akcií, podujatí, aktivít a taktiež súťaží, kde môžu žiaci uplatniť svoj talent a schopnosti. Tento školský rok bude dôležitým medzníkom najmä v živote našich deviatakov. Želám im, aby vytrvali v doterajšom snažení, aby obstáli v skúškach, ktoré ich v priebehu a na konci roka čakajú. Vážení pedagógovia, úprimne dúfam, že ste si počas dovolení dobre oddýchlili, načerpali dost síl na nasledujúci desaťmesačný maratón, ktorý ako sa mi zdá, má každoročne náročnejšiu trasu.

V neposlednom rade mi dovoľte pozvať vás na už XII. ročník hudobného kultúrneho festivalu s medzinárodnou účasťou Levočské babie leto. Zakladateľmi a nadšenými organizátormi tohto festivalu sú veľmi aktívne a vzácne osobnosti a veľkí milovníci klasickej hudby manželia David Conway a Nadia Conway. Program festivalu prebieha od 13. 9. 2019 – 18. 9. 2019 a je bližšie uvedený na osobitných plagátoch. Ponuka je veľmi bohatá, no najmä mimoriadne kvalitná, preto sa teším na vašu účasť.

Ing. Miroslav Vilkovský, MBA
primátor mesta

Informačný magazín mesta Levoča LIMKA. Vydávané a rozširované na území mesta Levoča. Vychádza jedenkrát mesačne, k 1. dňu v príslušnom mesiaci. **Vydáva:** Mesto Levoča, Námestie Majstra Pavla 4, 054 01 Levoča, IČO: 00329321. Ročník IV., číslo 9. NEPREDAJNÉ. Náklad: 4350 kusov. EV 5295/15, ISSN 2453-7055. **Grafická úprava a sadzba:** Kamil Tomčofčík, Vladimír Malák. **Inzercia:** Mesto Levoča. **Tlač:** Ultra Print, s.r.o., Bratislava. **Redakčná uzávierka 20. deň v kalendárnom mesiaci.** V prípade, ak deň redakčnej uzávierky LIMKY prípadne na sobotu, nedeľu, sviatok alebo deň pracovného pokoja, posledným dňom na dodanie podkladov je najbližší skorší pracovný deň. Nevyžiadané materiály a fotografie nevraciam. Vydavateľ si vyhradzuje právo na úpravu, skrátenie, prípadne na neuverejnenie príspevku. Vydavateľ nezodpovedá za obsah doručenej inzercie. **Zodpovedný redaktor:** Miroslav Čurilla. **Výkonný redaktor:** Mgr. Kamil Tomčofčík. **Jazyková korektúra:** Mgr. Mária Guffová. **Redakčná rada:** Mgr. Anna Babicová, Mgr. Nikolaj Kučka, Bc. Vladimír Malák, Mgr. Kamil Tomčofčík, Mgr. Mária Guffová. **Adresa redakcie:** Mesto Levoča, Námestie Majstra Pavla 4, 054 01 Levoča. Tel.: 053 451 2467. Príspevky posielajte na adresu: limka@levoca.sk. Za prípadné tlačové chyby sa ospravedlňujeme. Informácie pre dotknutú osobu o prevádzkovateľovi a spracúvaní osobných údajov sa nachádzajú na webovom sídle mesta Levoča www.levoca.eu/gdpr.pdf alebo ich možno získať na mailovej adrese zodpovednaosoba@levoca.sk a telefónnom čísle 0911 617 444.

Veža Baziliky sv. Jakuba v Levoči lámala počas sezóny rekordy v návštevnosti

Mesto Levoča otvorilo vežu Baziliky sv. Jakuba pre verejnosť ešte v júni tohto roku. Po predchádzajúcich skúšobných prevádzkach a následnej rekonštrukcii sa aktuálne teší rekordnej návštevnosti. Na mesto z vtácej perspektívy sa len za necelé dva mesiace prišlo pozrieť takmer 15 tisíc ľudí. Očarila návštevníkov z rôznych kútov sveta. Viac v rozhovore porozprával Kamil Tomčofčík z Kancelárie primátora mesta.

Interiér veže Baziliky sv. Jakuba prešla rekonštrukciou. Čo vynovená veža návštevníkom túto sezónu ponúka?

Veža, samozrejme, v prvom rade ponúka nádherný výhľad na naše mesto a jeho blízke či vzdialenejšie okolie. Priestory veže však sekundárne ponúkajú návštevníkom možnosť trochu si oddýchnuť na prízemí, v kancelárii sú zase naši pracovníci pripravení odpovedať na všetky ich zvedavé otázky o meste, resp. možnostiach trávenia času v ňom. Rovnako je im k dispozícii samoobslužný informačný kiosk s plným prístupom na internet. Vo veži je tiež malý obchodík s ponukou suvenírov a množstvom informačných letákov nielen o meste ako takom, ale aj o jednotlivých subjektoch pôsobiacich na území mesta ako sú múzeá, resp. reštauračné podniky, hotelové zariadenia a ďalšie.

Aká bola tohtoročná návštevnosť? Z akých krajín boli jej návštevníci?

V čase písania tohto článku návštevnosť atakovala hranicu 15 000 návštevníkov v priebehu mesiacov júl až august. Toto číslo nás nesmierne teší. Vzhľadom k tomu, že počet miest v skupine, ktorá môže vystúpiť na vrchol veže je obmedzený na 20 ľudí v priebehu 45 minút, dá sa povedať, že veža "ide na plný výkon." Návštevníci boli prakticky z celého sveta. Tento rok sme zaznamenali nárast návštevníkov zo Špa-

V čase písania tohto článku návštevnosť veže atakovala hranicu 15 tisíc návštevníkov

nielska, Pobaltských krajín, ale aj USA a Ázie. Tradične však najväčšiu skupinu tvoria Česi, Poliaci a Maďari, taktiež turisti z nemecky hovoriacich krajín a postupne pribúda Ukrajincov a Rusov. Na vežu si však našli cestu aj turisti z ďalekej Austrálie. Sme však radi, že medzi návštevníkmi boli aj stovky Levočanov, ktorí sem najčastejšie brali svoje rodinné návštevy a ukázali im naše mesto z výšky.

Aké dojmy v nich zanechal výhľad zo 70 metrov vysokej veže, ale aj rekonštruované priestory a ponúkané služby?

Spätná väzba, ktorú sme počas celého leta dostávali od našich návštevníkov bola nesmierne pozitívna. Pochvalovali si samotnú rekonštrukciu interiéru spodnej časti veže, hlavne jej nadčasovosť a modernosť s absolútnym rešpektom k pamiatke samotnej. Rovnako veľmi chválili pohľad na mesto zhora, páčila sa im jeho upravenosť a čistota. Prekvapenie na ich tvárach vzbudzoval fakt, že prístup na vežu, vrátane sprievodného výkladu, mohli absolvovať, pri príležitosti 770. výročia prvej písomnej správy o meste, bezplatne. Rovnako oceňovali prístup k informáciám, ktoré

si mohli buď vyhľadať samostatne pri elektronickom infokiosku, resp. ich dostali od pracovníkov veže. Infosystém, ktorý permanentne bežal na dvoch obrovských obrazovkách vo vstupe na vežu s informáciami o čase vstupov a počte voľných miest, ich tešil tiež. Spočiatku sa báli počtu schodov, ktoré vedú na vežu (216), nakoniec sa však vždy prišli rozlúčiť so slovami, že im to nerobilo absolútne žiadny problém a výhľad za to rozhodne stál.

Veža sa teda stala jednou z najobľúbenejších atrakcií cestovného ruchu v meste. Čo sa skrýva za jej úspechom?

V prvom rade jednoduchosť tohto produktu cestovného ruchu. Ľudia na celom svete vyhľadávajú vysoké budovy s vyhlídkami. Schválne spomínam budovy, lebo sa nemusí prioritne jednať o historické veže, či iné pamiatky. Aj v obrovských svetových metropolách sú za týmto účelom navštevované rôzne výškové stavby, či moderné veže. Ľudia chcú vždy vystúpiť vyššie, aby sa na svet pozreli z iného uhla alebo ak chcete z vtáčej perspektívy. A presne to im umožňuje aj naša vežička. Navyše, ak im k tomu ponúknete ďalšie benefity v podobe kvalitného sprievodcovského výkladu v slovenskom, resp. anglickom jazyku, ponúknete malý suvenírný shop a miesto, kde získajú ďalšie informácie a navyše to všetko bezplatne, nemôže byť takýto produkt neúspešný. Zo skúseností z minulých rokov (veža bola v

súšobnom režime sprístupnená už v rokoch 2016 a 2017) však vieme, že za takto atraktívny produkt sú turisti ochotní aj zaplatiť. K obľúbenosti veže však prispel aj fakt, že otváracie hodiny veže boli na levočské a možno aj slovenské pomery neštandardné. Vežu sme otvárali pred obedom o 11:00 hod. a do 19:15 hod. bola pre návštevníkov prístupná. Aj tento fakt si turisti pochvalovali, keďže ostatné pamätihodnosti sa v meste zatvárajú omnoho skôr. Veža ako produkt cestovného ruchu tak návštevníka v Levoči zdržiavala, čo bol jeden z hlavných cieľov. Bežne sa nám stávalo, že turisti si už okolo obeda boli zarezervovať večerný výstup na vyhlídku. Za úspechom sa však skrýva aj perfektná spolupráca medzi samotným tímom na veži a našou informačnou kanceláriou, a taktiež s ostatnými subjektami, ktoré pôsobia na trhu cestovného ruchu ako sú obe múzea, Bazilika sv. Jakuba, Mestské kultúrne stredisko, ubytovacie a stravovacie zariadenia, atď. Sme presvedčení, že len takouto vzájomnou spoluprácou všetkých "hráčov" na trhu cestovného ruchu môže turizmus v meste napredovať a prevíť.

Dokedy bude túto sezónu veža otvorená a ake sú vaše plány vaše do budúcnosti?

V čase kedy vyjde toto číslo LIMKY je už prevádzka veže ukončená. Aj z minulých rokov sa nám osvedčilo nonstop fungovanie len počas letných mesiacov, teda v topsezóne a prevádzku

ukončiť koncom prázdnin. Samozrejme o tom, v akom režime bude veža fungovať ďalej rozhodneme po analýze sezóny a jej návštevnosti. Taktiež sme počas leta mali vo veži umiestnený dotazník komplexnej spokojnosti so službami cestovného ruchu v meste, ktorý mohli návštevníci vyplniť. Výsledky vyhodnotíme a spokojnosť, resp. nespokojnosť návštevníkov mesta budeme brať na zreteľ. Naším jednoznačným plánom však je, aby veža poskytovala kvalitné služby aj naďalej, čo najviac zdržiavala turistu v Levoči a poskytla mu príjemný zážitok z návštevy. O ďalšom fungovaní tak širokú verejnosť budeme informovať v blízkej budúcnosti.

Na záver by som rád v mene všetkých ľudí, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k tomu, že je veža sprístupnená, a že je úspešná, poďakoval tým najdôležitejším: všetkým našim návštevníkom, ktorí si našli cestu na vežu a nebáli sa prekonať už vyššie spomenutých 216 schodov. V neposlednom rade sa chcem poďakovať nášmu tímu, ktorý sa o návštevníka staral priamo vo veži: Laure, Matúšovi, Nore a Marianne za perfektne odvedenú prácu počas celej sezóny. Denne ste od návštevníkov získavali pozitívnu spätnú väzbu a verím, že ste si prácu s návštevníkmi užili a získali cenné skúsenosti do budúcnosti.

**Zhovárala sa
Vladimíra Novotná Čajová**

Levoča ponúkne verejnosti nulovú suvenírovú bankovku

Aj Levoča bude mať svoju nulovú bankovku. Tejto informácii sa istotne potešia nielen všetci numizmatici, ale i turisti a návštevníci mesta. Vyobrazená na nej bude budova historickej radnice. Levoča sa tak pridá k mestám ako Bratislava či Košice, ktoré už nulové bankovky ponúkajú.

Vedenie mesta Levoča dalo vyhotoviť nulovú suvenírovú bankovku pri príležitosti 770. výročia prvej písomnej zmienky. Predávať sa bude od 16. septembra 2019 v Informačnej kancelárii

mesta Levoča (Námestie Majstra Pavla 58 - budova kina) a poteší určite všetkých zberateľov, ale aj návštevníkov mesta. Vyjsť by mala v náklade 10-tisíc kusov.

Aj levočskú nulovú suvenírovú bankovku vyrobia zo 100% bavlneného papiera, ktorý sa používa pri výrobe skutočných eurobankoviek. Nie sú tam žiadne ochranné prvky, napríklad hologram, mikrotlač, či UV ochranné prvky. Vďaka číslovaniu, ako pri pravých bankovkách, je každý vydaný kus unikát. Suvenírové bankovky vyrába v limitovaných nákladoch spoločnosť Oberthur Technologies Paríž, ktorá sa venuje aj výrobe pravých eurobankoviek.

Cieľom konceptu EuroSouvenir Slovensko je podporiť a propagovať turizmus v Európe, či upozorňovať na najzaujímavejšie kultúrne pamiatky, turistické lokality, podujatia či osobnosti.

Vladimíra Novotná Čajová

Príbeh pokračuje...

770
ROKOV
PRVEJ
PÍSMONEJ
SPRÁVY

1249 - 2019

Levoču opäť navštívila rodina Kováčová, ktorej predkovia postavili a obývali Kováčovu vilu

Oblúbeným miestom rekreácie pre Levočanov, turistov i ďalších návštevníkov mesta je Kováčova vila. Okrem autocampu tu nájdú aj ubytovanie, reštauráciu, aj prírodné kúpanie, člnkovanie a rybolov v neďalekej vodnej nádrži. História Kováčovej vily je však úzko spätá s významnými rodmi a osobnosťami Levoče. Viac nám v rozhovore priblížil dlhoročný zanietený turista, značkár a propagátor turistiky Ernest Rusnák.

Pohľad na Kováčovu vilu v medzivojnovom období. Archív ER.

História Kováčovej vily je určite bohatá, môžeme si ju priblížiť?

Históriu, ktorú tu spomeniem napísala pani Lujza Uhliariková z Budapešti ešte môjmu otčovi, keď chodila na Kováčovu vilu. Ja som mal vtedy ani nie 14 rokov a ona už bola staršia pani v pokročilom dôchodkovom veku. Bola potomkom rodiny Justus, ktorá Kováčovu vilu odkúpila od rodiny Kováts. Asi od roku 1967 každý rok bývala na Kováčovej

vile približne jeden mesiac. Stále to bolo v chatke č.5. Ubytovanie mala zadarmo, pretože otec sa jej snažil odčiniť krivdy, ktoré na rodine Justus spáchal socialistický režim tým, že im Kováčovu vilu znárodnil. Rodina Justus na prelome 19. a 20. storočia bývala a vlastnila objekt aj na Námestí Majstra Pavla č. 37. Ale vráťme sa teraz k histórii Kováčovej vily. Prvý objekt (terajšia reštaurácia) postavil Viktor Kováts (1818 - 1879) okolo roku 1850 podľa vzoru

talianskej architektúry. Prečo práve talianskej? Ako dôstojník slúžil 10 rokov v Taliansku. V roku 1848 sa vrátil naspäť na Slovensko. A pretože rád včeláril postavil si tu túto vilu, ktorá pozostávala z dvoch izieb a terasy. V roku 1850 sa oženil s Apolóniou Probstnerovou. Došlo k spojeniu týchto, pre Levoču dvoch významných rodín. Môžem povedať, že práve rodina Kováts zostala akýmsi pokračovateľom rodiny Probstner. Po svadbe sa Viktor Kováts s manžel-

kou Apolóniou nastahovali do objektu na začiatku terajšej Partizánskej cesty (bývalý Dom detí a mládeže). Objekt Kováčovej vily im bol asi nadbytočný, preto ho v roku 1855 odpredali rodine Ernesta Justusa.

Navštevuje rodina Kováčová Levoču a jej okolie aj v súčasnosti? Ktoré miesta vyhľadávajú?

Pravidelný kontakt s rodinou Kováts sme nadviazali s mojím bratom v marci roku 2007. V maďarskom meste Sarospatak sme vyhľadali pani Evu Fekésházy (1927-2011), rodenú Kováts. Naše návštevy sa potom pravidelne opakovali aj v nasledujúcich rokoch s tým, že pravidelným účastníkom stretnutí bol aj jej o dva roky mladší brat Dániel Kováts (narodený 1929). Ja som sa im snažil návštevy spestriť bohatým programom. Samorejme, že to boli návštevy miest a obcí, ktoré boli späté s ich životom. Napr. v roku 2013 sme spolu navštívili obce Jakubany a Nová Ľubovňa. V oboch obciach boli prijatí aj ich starostami. Prečo práve tieto obce? Obe totiž boli majetkom rodiny Probstner. Prezreli si aj Ľubovnianske kúpele. Aj tie patrili im. Samorejme, že sme sa zastavili aj pri zrekonštruovanej vyso-

kej peci nad Jakubanmi, ktorú postavili Probstnerovci. Počas ďalších návštev sme boli v Slovinkách a v Rudňanoch. V týchto obciach zase vlastnili probstnerovci bane.

V akom príbuzenskom vzťahu k Viktorovi Kovátsovi je Dániel Kováts, ktorý navštívil Levoču aj toto leto?

Viktor Kováts mal s manželkou Apolóniou, rodenou Probstner spolu päť detí. Z toho boli štyri dievčatá a jeden chlapec. Chlapec sa volal Géza Andrej (1861-1943). Géza Andrej mal 6 detí. Najstarší z nich bol Albert (1897-1975) a práve Dániel Kováts (nar. 1929) bol jeho synom a pani Eva Fekésházy dcérou. Čiže obaja sú pravnúčatá Viktora Kovátsa. Dániel Kováts trvale býva v Budapešti. Ďalším, štvrtým dieťaťom Gejzu Andreja bol Loránt Kováts (1901 - 1961). On mal syna Miklósa (nar 1936), ktorý býva v Košiciach. Taktiež aj on navštevuje Levoču, žiaľ pre onemocnenie tu tento rok nebol.

Ako vyzerala ich posledná návšteva? Aké z nej mali dojmy?

Ich zatiaľ posledná návšteva prebiehala od 2. do 4. augusta tohto roku. Bola

to ich najpočetnejšia návšteva. Pretože pán Dániel Kováts sem prišiel so svojimi deťmi, dospelými vnukmi a aj s pravnukmi. Už aj to svedčí o tom, že sa tu rád vracia a s rodiskom svojich predkov oboznamuje aj svojich potomkov. V sobotu dopoludnia si prezreli pamiatky Levoče. Konštatovali, že za posledné dva, tri roky čo tu neboli sa toho v Levoči veľa opravilo a zmenilo k lepšiemu. Samorejme navštívili aj evanjelický cintorín, kde je pochovaná väčšia časť rodiny Probstner a aj Viktor Kováts. Popoludní sme šli s nimi do Draviec. Tu si prezreli interiér kostola s maľbami. Práve tieto maľby objavil Elemér Keszeghy, ktorý bol strýkom D. Kovátsa. Potom sme šli do Spišského Štvrtku. Tu sme im ukázali Kostol sv. Ladislava s Kaplnkou Zápoľských.

Aj keď Dániel Kováts v korešpondencii písal a na stretnutí zdôraznil, že táto návšteva Levoče je už jeho poslednou, v tomto roku mal 90 rokov, predsa sme sa pri lúčení dohodli, že sa o rok určite v Levoči uvidíme.

**Zhovárala sa
Vladimíra Novotná Čajová**

Nový prístrešok pre cestujúcich na Námestí Štefana Kluberta

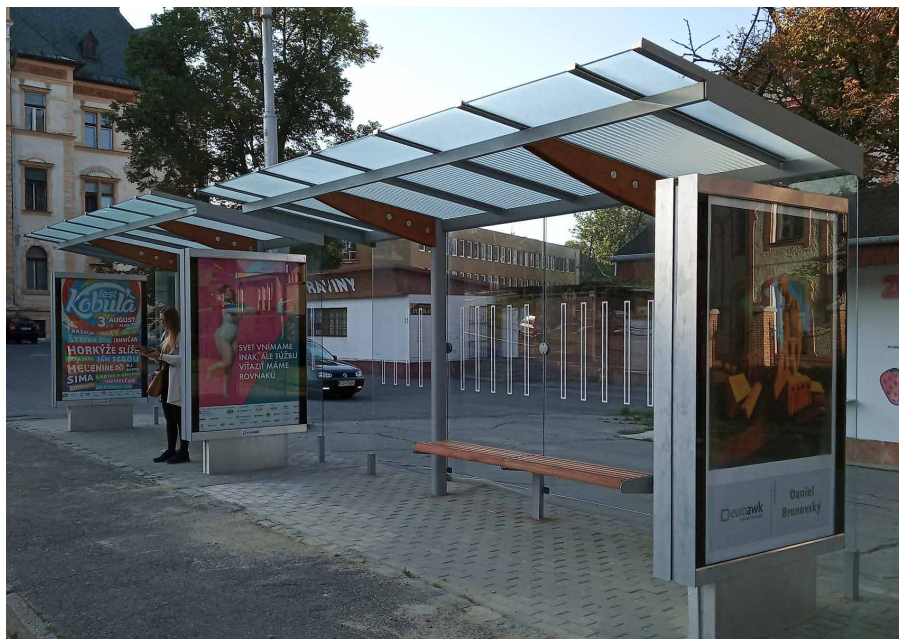
V lete minulého roku zabezpečilo mesto v spolupráci so spoločnosťou euroAWK komplexnú rekonštrukciu autobusových zastávok na Námestí Štefana Kluberta v Levoči. V rámci tejto rekonštrukcie došlo aj k odstráneniu starých plechových prístreškov pre cestujúcich a ich nahradeniu novými, modernými presklenými prístreškami. Časom sa však ukázalo, že kapacita prístrešku v smere do Spišského Podhradia nebola vždy dostatočná, a to najmä v popoludňajších hodinách.

Preto mesto iniciovalo stretnutie so zástupcami spol. euroAWK a už v priebehu júla 2019 bol na autobusovej zastávke pred poliklinikou umiestnený druhý prístrešok. Všetky náklady, súvisiace s výrobou, dovozom a inštaláciou tohto prístrešku uhradila spol. euroAWK. To znamená, že uvedená investícia ne-

predstavovala pre rozpočet mesta žiadnu záťaž. Recipročne boli na pozemkoch mesta umiestnené dve reklamné zariadenia, tzv. „CityLight vitríny“, a to na sídliskách Rozvoj a Západ.

Veríme, že nový prístrešok bude dlho slúžiť a prispievať tak k zvýšeniu komfortu cestujúcej verejnosti.

**Martin Drahomírecký,
odd. majetkové**

Na Levočskom babom lete opäť vystúpia svetoznámi umelci

12. ročník jediného festivalu vážnej hudby na Východnom Slovensku s názvom Levočské babie leto ponúkne netradičné spojenia svetoznámych hudobníkov, či slovenské premiéry mnohých skladieb. Uskutoční sa 13. – 18. septembra 2019 v priestoroch mestského divadla v Levoči. V podaní kvalitných domácich aj zahraničných hudobníkov zaznejú aj skladby slovenských skladateľov.

Medzinárodný hudobný festival Levočské babie leto láka každoročne návštevníkov z rôznych kútov Slovenska i Európy. Tešia sa totiž na netradičný program plný hudobníkov svetovej kvality, ktorí predstavia známe aj nové práce. V poradí už 12. ročník inovatívneho hudobného festivalu ponúkne špičkových hudobníkov, ktorí sa do Levoče radi vracajú, ale aj nových, ktorí ju navštívia po prvýkrát.

Jednou z noviniek tohtoročného programu bude otvárací koncert v podaní slovenského zoskupenia Mojše band, ktorí sa snažia interpretovať najmä staré židovské piesne zo Slovenska úzko zakorenené v slovenskom folklóre. Na privítanie návštevníkov si pripravili tzv. Zipserim - židovskú hudbu spišskej župy. „Keďže máme s manželkou židovský pôvod a zaujíma ma história židovskej hudby, zvolili sme práve takýto začiatok festivalu. Má to však ešte jeden symbolický dôvod - uvítací koncert chceme venovať môjmu otcovi, ktorý tento rok zomrel. Bol rovnakým hudobným nadšencom a zaujímala ho židovská kultúra. Tento koncert bude oslavou radosti - radosti z niečieho života,” prezradil David Conway.

Na festivale zaznie aj tvorba židovského autora Felixa Mendelssohna - Bartholdyho, ktorého tvorba bola dlhodobo zaznávaná práve pre jeho pôvod. Návštevníci si čast' jeho tvorby vypočujú na sobotňajšom koncerte (17. september 2019) v podaní jedného z najvýznamnejších komorných zoskupení na Slovensku s názvom Moyzesovo kvarteto. Predstavia sa tiež s tvorbou

Vladislava Šarišského a Dmitrija Šostakoviča. Moyzesovo kvarteto sa predvedie aj na spoločnom nedeľňajšom koncerte (18. september 2019) so slovenskou klavíristkou Jordanou Palovičovou, ktorá sólisticky účinkovala s poprednými slovenskými aj zahraničnými orchestrami. Zaznejú skladby Johanna Nepomuka Hummela, Ernő Dohnányiho a Franza Schuberta.

Do Levoče sa tento rok vracia aj svetová hviezda, britský pianista Mark Viner, ktorý na koncerte v nedeľu 15. septembra 2019 predvedie Franza Liszta, Roberta Schumannu a v slovenskej premiére aj Velkú sonátu „Štyroch vekov človeka“ Charlesa - Valentina Alkana. „Tešíme sa, že na našom festivale zaznie aj táto skladba, ktorá je považovaná za jednu z najzložitejších vôbec,” priblížil David Conway.

Každoročne na festivale koncertuje aj neobyčajne talentovaný britský klavirista a skladateľ Jonathan Powell, ktorému už Levoča prirástla k srdcu. Na samostatnom koncerte v pondelok 16. septembra 2019 si návštevníci budú vypočuť Sergeja Rachmaninova, Alexeja Stančinskijeho, Felixa Blumenfelda, či Leoša Janáčka. Na tento koncert je vstup pre verejnosť zdarma. V utorok ponúkne koncert spoločne s britsko-ruskou sopranistkou Betty Makhariňskú, na ktorom zaznejú ruské piesne vrátane Tanejeva, Rachmaninova a Scriabinina, ale aj Karol Szymanowski a dokonca Piesňový cyklus „Pohľad do neznáma“ Eugena Suchoňa. „Na festivale chceme predstaviť aj slovenskú tvorbu, ktorú vo svete veľmi nepoznajú. Chceme ľuďom ponúknuť hud-

bu, ktorú by radi počuli, ale aj takú, ktorú by mali počuť,” priblížil zakladateľ festivalu David Conway.

V pondelok podvečer 16. septembra 2019 dostane priestor aj slovenský súbor hudobníkov zameraných na historicky poučenú interpretáciu hudby z obdobia baroka a klasicizmu s názvom Il Cuore Barrocco. Zaujímavosťou je, že hrajú na repliky dobových hudobných nástrojov a používajú dobové ladenia. Na svojom koncerte ponúknu Georga Philippa Telemanna a Antonia Vivaldiho.

Festival ukončí v stredu 18. septembra 2019 koncert Poľsko-Nemecko-Bulharského súboru Veles, ktorý zahrá Franza Schuberta, Ernő Dohnányiho a v slovenskej premiére aj Sláčikové trio Stevea Elcocka. „Pri príležitosti 250. výročia narodenia Ludwiga van Beethovena zaznie na tomto koncerte aj jeho tvorba,” doplnil David Conway, „sme vďační, že nás aj tento rok finančne podporil Fond na podporu umenia. Rovnako ďakujeme za dlhoročnú pomoc a podporu Mestskému kultúrnemu stredisku a mestu Levoča.”

Vstupenky na festival si môžete zakúpiť v predpredaji v Mestskom kultúrnom stredisku na Námestí Majstra Pavla 54 alebo priamo v pokladni pred koncertom. Cena vstupenky na koncert je 4 €. K dispozícii je aj čestná patrónska vstupenka, umožňujúca vstup na všetky koncerty za 15 €.

Vladimíra Novotná Čajová

Kultúra v Levoči

september 2019

7. SOBOTA	od 15:00 h. VEŽA BAZILIKY SV. JAKUBA VEREJNÉ PODUJATIE URBAN BELL TOWER TOWERRUN BEH NA VEŽU BAZILIKY SV. JAKUBA. TRÚFNETE SI ZDOLAŤ 216 SCHODOV V ČO NAJKRATŠOM ČASE? VIAC INFO NA OSOBNÝCH PLAGÁTOCH
13. PIATOK	od 18:00 h. ZVONICA RADNICE VEREJNÉ PODUJATIE PAINTING & AUCTION PAINTING WORKSHOP SPOJENÝ S AUKCIOU DIEL VYSTAVENÝCH V PRIESTORCH ZVONICE RADNICE
MESTSKÉ DIVADLO/GALÉRIA 4€/15€	
13.-18. PIATOK-STREDA	XII. LEVOČSKÉ BABIE LETO 2019 VSTUPNÉ - 4€/KONCERT PATRÓNSKA VSTUPENKA - 15€/VŠETKY KONCERTY

LEVOČSKÉ BABIE LETO

XII. ročník hudobného festivalu

PROGRAM

Pod záštitou mesta Levoča
Z verejných zdrojov podporil
Fond na podporu umenia

↪ Piatok	13. 09. - 19 ⁰⁰ h	Mestské Divadlo, Levoča: MOJŠE BAND (Slovensko)
↪ Sobota	14. 09. - 19 ⁰⁰ h	Mestské Divadlo, Levoča: MOYZESOVO KVARTETO (Slovensko)
↪ Nedeľa	15. 09. - 15 ⁰⁰ h	Mestské Divadlo, Levoča: MARK VINER (klavír, Veľká Británia)
	- 19 ⁰⁰ h	Mestské Divadlo, Levoča: MOYZESOVO KVARTETO / JORDANA PALOVIČOVÁ (klavír, Slovensko)
↪ Pondelok	16. 09. - 15 ⁰⁰ h	Mestské Divadlo, Levoča: JONATHAN POWELL (klavír, Veľká Británia / Poľsko) - voľný vstup
	- 19 ⁰⁰ h	Mestské Divadlo, Levoča: IL CUORE BAROCO (Slovensko)
↪ Utorok	17. 09. - 19 ⁰⁰ h	Mestské Divadlo, Levoča: BETTY MAKHARINSKY (soprano, Veľká Británia / Rusko) / JONATHAN POWELL (klavír)
↪ Streda	18. 09. - 19 ⁰⁰ h	Galéria mesta Levoča / Mariášsky dom: SÚBOR VELES (Poľsko / Nemecko / Bulharsko)

PREDAJ

VSTUPENIEK 4 €/vstupenka

Mestské kultúrne stredisko Levoča, Nám. Majstra Pavla 54; e-mail: msk.s.radiatel@levoca.sk
Tel.: Tel.: (+421) 053 451 2522, 0911 906 011

K dispozícii je aj čestná patrónska vstupenka, umožňujúca vstup na všetky koncerty za 15 €
Vstupenky je možné zakúpiť aj v pokladni pred koncertom.

13.-18. september 2019

www.lblfestival.eu

www.facebook.com/levocafestival

fond
na podporu
umenia

výstava v galérii

GALÉRIA MESTA LEVOČA

IGOR TIŠIN - OBRYSY NEMOŽNÉHO

VÝSTAVA JEDNÉHO Z NAJVÝZNAMNEJŠÍCH SÚČASNÝCH BIELORUSKÝCH VÝTVARNÍKOV.

VÝSTAVA POTRÁVA DO 19. 10. 2019

VSTUP VOĽNÝ

MESTSKÉ
KULTÚRNE
STREDISKO
MESTA LEVOČA

GALÉRIA
MESTA
LEVOČA

MESTSKÉ
DIVADLO
LEVOČA

Predpredaj vstupeniek:

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO
MESTA LEVOČA

Nám. Majstra Pavla 54

od 7.00 – 16.00 hod.

a hodinu pred začiatkom predstavenia.

053 / 451 2522

msks.levoca.sk

msks@levoca.sk

facebook.com/kulturavlevoci

instagram.com/kulturavlevoci

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

lístky v predaji

UŽ TI NIKDY NENALETÍM

róžia: Michal Spišák

8.10.2019 o 18.00 h.

Mestské divadlo • Levoča

TALKSHOW
PETRA MARCINA

23.10.2019 o 19:00 • KINO ÚSMEV • LEVOČA

Pohotovostná lekárenská služba,
august 2019

1.9.

07:00 - 22:30 lekárň Sokhus
(Kukučínova 3, parkovisko oproti nemocnici)

2.-6.9.

16:00 - 22:30 Zelená lekárň (Železničný
riadok 2)

7.-8.9.

07:00 - 22:30 Zelená lekárň (Železničný
riadok 2)

9.-13.9.

16:00 - 20:00 Dr.Max (Pri podkove 7)
20:00 - 22:30 Verejná lekárň (Probstne-
rova cesta 2)

14.9.

07:00 - 08:00 Verejná lekárň (Probstne-
rova cesta 2)
08:00 - 20:00 Dr.Max (Pri podkove 7)
20:00 - 22:30 Verejná lekárň (Probstne-
rova cesta 2)

15.9.

07:00 - 22:30 lekárň Dr.Max (Pri podko-
ve 7),

16.-20.9.

16:00 - 20:00 lekárň Dr.Max (Pri podko-
ve 7),
20:00 - 22:30 lekárň Sokhus
(Kukučínova 3, parkovisko oproti ne-
mocnici)

21.-22.9.

07:00 - 08:00 lekárň Sokhus (Kukučino-
va 3, parkovisko oproti nemocnici)
08:00 - 20:00 lekárň Dr.Max (Pri podko-
ve 7)
20:00 - 22:30 lekárň Sokhus (Kukučino-
va 3, parkovisko oproti nemocnici)

23.-27.9.

16:00 - 22:30 lekárň Dr.Max (Pri podko-
ve 7)

28.-29.9.

07:00 - 22:30 lekárň Dr.Max (Pri podko-
ve 7)

30.9.-4.10.

16:00 - 20:00 lekárň Dr.Max (Pri podko-
ve 7),
20:00 - 22:30 lekárň U Hada (Nám. Maj-
stra Pavla 13)

Program Obnovme si svoj dom zachráni v meste ďalšie pamiatky

Mestu Levoča sa podarilo získať ďalšie dotácie z programu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky s názvom Obnovme si svoj dom, podprogram 1.2 Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva. Nových fasád, či strešnej krytiny sa dočkajú tri meštianske domy na Námestí Majstra Pavla, opravená bude aj časť hradobného opevnenia. V súčasnom období sa mestu Levoča podarilo získať financie na realizáciu štyroch projektov. Vďaka dotáciám z programu Obnovme si svoj dom sa darí pravidelne udržiavať a rekonštruovať národné kultúrne pamiatky v meste, medzi ktoré patria napríklad aj meštianske domy na Námestí Majstra Pavla.

Obnovené by do konca tohto roka mali byť meštianske domy na Námestí Majstra Pavla č. 50 a č. 51, v ktorých dlhodobo sídli Dom opatrovateľskej služby. V roku 2018 z Programu Obnovme si svoj dom bola vypracovaná projektová dokumentácia na oba meštianske domy. Obsahom projektovej dokumentácie na týchto pamiatkach je obnova hlavných, uličných a dvorových fasád, obnova plastickej výzdoby fasád, odvlhčenie fasád, obnova pavlače, obnova a výmena stolárskych výrobkov fasád, obnova klampiarskych výrobkov na fasádach a dažďových zvodov, aj sprievodné prevetrávanie suterénov. Opravia sa tiež vonkajšie špaletové okná a vnútorné okná budú nahradené novými drevenými oknami s rovnakou hrúbkou rámov s izolačným dvoj sklom.

„Tohtoročné schválené projektové zámery sú prvou fázou postupnej a komplexnej obnovy a riešia obnovu a výmenu stolárskych výrobkov fasád. Veľké vstupné brány sa obnovia umelecko remeselným spôsobom. Obnoví sa tiež výklad, balkónové dvere, okná, okenice aj vchodové brány,“ priblížila Anna Babicová, vedúca oddelenia cestovného ruchu a rozvoja mesta. Na opravy meštianskeho domu na Námestí Majstra Pavla č. 50 získalo mesto dotáciu vo výške 5 500 eur a na susedný dom na Námestí Majstra Pavla č. 51 získalo 12 000 eur.

Mesto získalo dotáciu 10 000 eur aj na úpravu strešnej krytiny nad pavlačou meštianskeho domu č. 28, kde bolo veľkým problémom zatekanie dažďovej vody pod strešnú krytinu. To okrem iných problémov spôsobilo aj porušenie krížovej klenby arkádovej loggie a jej havarijný stav. „Financie budú použité na statické zabezpečenie objektu, obnovu strechy a súvisiacich konštrukcií - opravu alebo výmenu strešnej krytiny, ďalej obnovu strechy a súvisiacich konštrukcií - opravu alebo výmenu strešných klampiarskych konštrukcií,“ vysvetlila Anna Babicová.

V tomto období najvyššiu dotáciu 30 000 eur z programu Obnovme si svoj dom získalo mesto Levoča na odstránenie havarijného stavu parkanového múra na východnej strane mestského opevnenia. „Tento projekt sa zaoberá opravami havarovaných a fyzicky zdevastovaných častí mestskej fortifikácie na východnej strane mestského opevnenia. Konkrétne ide o úsek poškodených hradieb v mieste parkanového múra na východnej strane mestského pevnenia medzi dvoma otvorenými baštami v úseku medzi Menhardskou bránou a Klasicistickým pavilónikom. Jedná sa o úsek parkanového múra medzi 1.a 2. otvorenou baštou na juhovýchodnej strane a mestského opevnenia celkovej dĺžky cca 12,0 m. Zrútená časť muriva do hĺbky 0,5 -0,6 m je na úseku dĺžky približne 8,0 m. Silne narušená časť, ktorá hrozí zrútením je v dĺžke cca 4,0 m. Ohrozená časť parkanového múra je od osi zdravej časti múra vychýlená až 0,6 m. Oprava hradobného múra spočíva v jeho statickom zabezpečení predstavujúcom vybudovanie zvetraného úseku, ako aj muriva hroziaceho zrútením a následne jeho opätovné vymurovanie, t.j. postupné premurovanie postihnutých úsekov a vrstiev muriva,“ priblížila vedúca oddelenia. Táto obnova je ďalšou etapou záchrany mestského opevnenia, ktorá intenzívne prebieha v posledných rokoch. Zameriava sa na najviac ohrozené časti hradieb v havarijnom stave. Pravidelné opravy sú nevyhnutnou podmienkou pre zachovanie tejto výnimočnej národnej kultúrnej pamiatky.

Vladimíra Novotná Čajová

OZNAM

Mesto Levoča oznamuje verejnosti, že Východoslovenská distribučná, a.s. Košice v zmysle ustanovenia §-u 31 ods. 2, písm. t) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení preruší distribúciu elektriny, pre odberné miesto Levoča: Gymnaziálny priechod č. d. 1, Hradby č. d. 50, Kláštorská ulica č. d. 27-36, 41, 43-45, 47-51, 58, 3146, 542, Námestie Majstra Pavla č. d. 42 v termíne 20. septembra 2019 v čase od 07:20 hod. do 17:30 hod. z dôvodu opravy a pravidelnej údržby distribučnej sústavy. Ďakujeme za porozumenie

Jarmila Antalová, Mesto Levoča

V polovici septembra bude Levoča hostiť rektorov združenia Európskej Mariánskej siete

Rektori dvadsiatich najväčších európskych pútnických miest sa každoročne stretávajú. Vyjadrujú tak zjednotenosť vo viere aj na modlitbách a analyzujú život v týchto mestách. Najbližšie stretnutie sa bude konať 17. - 19. septembra 2019 v Levoči.

Mesto Levoča sa už niekoľko mesiacov pripravuje na návštevu rektorov združenia európskych mariánskych svätých. O stretnutí v slovenskom meste s dvoma vysvätenými bazilikami minor sa uvažovalo už v roku 2017, no termín sa posunul kvôli storočnici fatimských zjavení. „Tento rok uplynulo rovných 100 rokov od dokončenia štvrtého kostola na Mariánskej hore, dnešnej bazilike minor. Aj to bol jeden z argumentov, ktorý zavážil pri rozhodovaní delegátov minuloročného stretnutia v slovinskom Brezje, kde sa stanovil aj presný termín levočského stretnutia. Mali by sme privítať dvadsať rektorov európskych mariánskych pútnických centier a ďalších členov delegácií,“ priblížil dekan a rektor dvoch levočských bazilik František Dluhoš. Podľa jeho slov rektori ostatných európskych bazilik prejavili záujem i túžbu navštíviť Levoču, jej baziliky a spišský Sion v Katedrále sv. Martina už na predchádzajúcich summitoch.

Pre rektorov je pripravený bohatý duchovný aj pracovný program. Už v utorok 17. septembra budú prebiehať Loteránske litánie s modlitbou a Salve Regina. „V stredu ráno sú súčasťou programu ranné modlitby v Bazilike sv. Jakuba a po nich v kongresovej sále hlavné prednášky s tematikou mariánskej úcty a tradície. V podvečer tohto dňa modlitba sv. ruženca a sv. omša na Mariánskej hore. Dňa 19. septembra sv. omša v Bazilike sv. Jakuba a po nej pracovná časť – referencie rektorov jednotlivých pútnických miest za posledný rok a určenie miesta a dátumu nasledujúceho stretnutia. Pre účastníkov sme pripravili návštevu Spišskej Kapituley, Žehry a iných skvostov a kultúrnych pamiatok. Summit ukončíme v piatok ráno 20. septembra 2019,“ doplnil František Dluhoš.

Stretnutie predstavuje symbiózu farskej, cirkevnej diplomacie a prezentácie mesta, kultúry, národného dedičstva, spoločenského života a diania. Cieľom rektorov európskych mariánskych svätých je osobne sa oboznámiť s každým pútnickým centrom v združení. Na programe stretnutia v Levoči pracuje päťčlenná komisia, v ktorej definitívne stanovili program, protokolárne oslovili najvýznamnejších hostí, pripravili podklady pre informačné výstupy a priebežnú medializáciu aj propagáciu stretnutia. „Do rámca povinností organizačného štábu patrí taktiež rezervácia kongresovej sály, ubytovania, stravovania, dopravy, tlmočnických a prekladateľských služieb. Musíme operatívne reagovať na všetky podnety, úlohy jednotlivých rektorov,“ vysvetľuje František Dluhoš.

V Levoči sa nachádzajú dve významné baziliky menšie - Bazilika sv. Jakuba a Bazilika Panny Márie na Mariánskej hore. Levoča patrí medzi najstaršie a najvýznamnejšie pútnické miesta Slovenska a ročne ho navštevujú tisíce pútnikov z celého sveta.

Do združenia Európskej Mariánskej siete (European Marian Network) patrí dvadsať svätých, čo symbolizuje dvadsať tajomstiev svätého ruženca: Lurdy, Fatima, Czenstochowa, Levoča, Mariazell, Altötting, Banneux, Brezje, Csíksomlyó, Einsiedeln, Gibraltár, Knock, Lorette, Máriapócs, Maria Bistrica, Mellieha, Vilnius, Walsingham, Zaragoza a Zarvanyzia.

Vladimíra Novotná Čajová

TEPOVANIE BUBLINKA

Tepujem hĺbkovo, profesionálnym strojom sedačky, koberce, matrace..

tel. číslo: 0950 511 616

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Významné životné jubileum v mesiaci august 2019 oslávila:

79 rokov

Margita Kočišová

Významné životné jubileá v mesiaci september 2019 oslávila:

93 rokov

Viktória Babejová

85 rokov

Helena Mlynarčíková, Juliana Urdová

84 rokov

Mária Janusová, Ervín Suttör

83 rokov

Ing. Imrich Bajla

81 rokov

František Hodorovský

80 rokov

Elena Hanisková, Alžbeta Suttör, Marta Trošanová

79 rokov

Mária Combová, Anna Vargová

77 rokov

Anna Mlynarčíková

75 rokov

Mgr. Oľga Malegová, Štefan Slebodník,

Margita Vilkovská

70 rokov

Božena Gadušová, Anna Jankechová,

Štefan Marcinko, Magdaléna Olšavská

Všetkým oslávencom srdečne blahoželáme, prajeme pevné zdravie a veľa životného optimizmu do ďalších rokov života.

Vitajte medzi nami:

Mia Gadušová

Adam Janečko

Timea Kolečanyiová

Timotej Stančík

Matteo Fábry

Manželstvo uzavreli:

Ing. Marek Hupka a Mgr. Katarína Korenková

Jozef Hasaj a Mgr. Lenka Petrovičová

Radoslav Hudák a Zuzana Plíhalová

Štefan Mustakov a Eva Lučivjanská

Jozef Ďurica a Bc. Marcela Bednárová

Patrik Bango a Andrea Horváthová

Jozef Matvej a Lenka Galíková

Ing. Štefan Palonder a Mária Hasajová

Radovan Špernoga a Katarína Turáková

Mgr. Peter Pollák a Scarlett Röthová

Michal Krystuf a Monika Bobková

Peter Terpák a Petra Terpáková

Opustili nás:

MUDr. Juraj Murín, rok nar. 1923

Jozef Urban, rok nar. 1950

František Janščák, rok nar. 1967

80 rokov od vypuknutia druhej svetovej vojny

Prvú polovicu dvadsiateho storočia poznamenali dva veľké vojenské konflikty – prvá a druhá svetová vojna. Minulý rok sme si pripomenuli 100 rokov od skončenia prvej svetovej vojny a tento si pripomínáme 80 rokov od začatia tej druhej. V interpretácii histórie týchto udalostí sa občas stretneme s názorom, že šlo o jednu vojnu s dvadsaťročným obdobím relatívneho pokoja. Bezprostrednou zámenkou pre vyvolanie konfliktu bol pre Nemcov prepád rádiostanice v Gliwiciach.

Dnes vieme, že dňa 31. augusta 1939 o ôsmej hodine večer podnikli nacisti v prestrojení za poľských vojakov útok na spomínaný objekt. Celá akcia mala vyvolať dojem, že nasledujúci útok na Poľsko je odvetou za tento svojvoľný akt a že Nemecko nie je agresorom. Nasledujúci deň, 1. septembra 1939, Nemecko spustilo operáciu „Fall Weiss“, čím iniciovalo vypuknutie druhej svetovej vojny v Európe. Vojna sa začala 1. septembra 1939 o 4.45 ráno, keď nemecký križník Schleswig-Holstein začal z Baltického mora paľbu na muničný sklad v meste Wieluň na polostrove pri Gdansku.

Už menej sú známe fakty, že 1. septembra 1939 krátko po polnoci boli vydané rozkazy aj slovenským vojenským jednotkám. Na veliteľstvo v Spišskej Belej dorazil styčný dôstojník nemeckého veliteľstva s rozkazom o plnej bojovej pohotovosti pluku, ktorý mal postupovať za nemeckým prieskumným plukom v smere na Nowy Targ v Poľsku. Najskôr sa podarilo bez odporu obsadiť pôvodne slovenské dediny Javorina a Podspády. Potom obsadili Zakopane a smerovali, ako už bolo spomenuté, k Nowemu Targu. S poľnou armádou sa k útoku na Poľsko zapojila aj letka slovenského letectva. Prieskumné lietadlá zabezpečovali postup slovenských jednotiek a stíhačky chránili nemecké bombardéry pri náletoch na južné Poľsko. Koncom septembra boli potom z Poľska stiahnuté všetky slovenské jednotky.

Zaujímavé je, že už v poslednej štvrtine 30-tych rokov 20. storočia boli v Československu vydávané nariadenia a vyhlášky, ktoré pripravovali civilov na možné letecké útoky, obce a mestá museli zabezpečovať dostatok plynových masiek, uskutočňovali sa kurzy poskytovania zdravotnej pomoci atd. V archívnych dokumentoch je možné

sledovať zmenu postoja verejných štruktúr voči Nemecku. Kým v roku 1934 neboli dovolené akékoľvek prejavy náklonnosti voči symbolom Nemeckej ríše (napríklad hákový kríž), tak v roku 1938 s tým až taký problém nebol. Prejavovalo sa to v médiách – museli sa počúvať len dovolené rozhlasové stanice, alebo v periodikách. Spišské hlasy prinášali ešte v roku 1937 správy, ktoré kritizovali dianie v európskych krajinách s diktátorským režimom, ale v roku 1939 už vyznievali články tendenčne, ako sa môžeme presvedčiť z ich obsahu v čísle 35 z 2. septembra 1939. Úvodník je venovaný kritike slabého zabezpečenia vzdelávania v obciach na Spiši ako odraz predošlého pôsobenia českých učiteľov. Priestor na prednej strane dopĺňa článok, kde sa spomína zriadenie leteckej školy Hlinkovej leteckej gardy v Spišskej Novej Vsi. Ďalšie strany prinášajú informácie o Spišiakoch, ktorí zastávajú významné funkcie v štátnych inštitúciách, ešte je tam

príspevok funkcionára Hlinkovej gardy o dôležitosti poslanca gardistov v spoločnosti. Posledné dve strany prinášajú správy o zákaze vydávaných novín v maďarčine Szepesi Híradó ku dňu 31. 8. 1939, ďalej o zhromaždení zvolanom v Kežmarku dňa 27. 8. 1939, kde boli prednesené požiadavky na znovunavrátanie územia pričlenených k Poľsku po vzniku prvej Československej republiky a napokon číslo uzatvárajú nenávisťné riadky o židoch. Tieto správy pôsobia nenápadne, ale ich útočný tón sa nedá prehliadnuť. Nikde sa však neobjavila zmienka o rozpútaní vojny, hoci je málo pravdepodobné, že do uzávierky redakcia touto správou nedisponovala. Vojna začala v piatok nad ráno, Spišské hlasy vyšli v sobotu 2. 9. 1939. Ak noviny reflektovali náladu dobovej spoločnosti, zrejme správy o roztržkách kdesi v Poľsku sa v deň vydania novín nemuseli zdať dôležité, a tak im neprispevali význam, aký na sled ďalších udalostí v skutočnosti mali.

Rozsah celosvetovej katastrofy, ktorá nasledovala, je známy. Napriek tomu je potrebné si tieto udalosti neustále pripomínať, aby neupadli do zabudnutia. Vďaka archívnym dokumentom, uloženým v Spišskom archíve v Levoči, môžeme detailne pripomenúť dobu, ktorá predchádzala vzniku 2. svetovej vojny v našom meste a regióne, ukázať ako táto situácia odrážala celkovú situáciu v predvojnovom Československu. Malý výber týchto dokumentov bol prezentovaný verejnosti v rámci Dňa otvorených dverí (14. 6. a 16. 8. 2019) v priestoroch Štátneho archívu v Prešove, špecializovaného pracoviska Spišského archívu v Levoči.

Mgr. Monika Fekiačová,
Spišský archív v Levoči

ŽIVOT ZOSKÚMAVKY

Výstava venovaná aktuálnej problematike umelého oplodnenia žien, významu pohlavného rozmnožovania pre udržanie biodiverzity v prírode, téme súvisiacej s výchovou k manželstvu a rodičovstvu, vrátane dedičných ochorení ap.

18. SEPTEMBER - 31. OKTÓBER 2019

Sprievodné podujatia výstavy:

• vstup voľný

ROZHOVORY s peer aktivistami OZ Mladí ľudia a život - **26. a 27. septembra 2019**

- určené vopred objednaným skupinám - žiakom 2. stupňa všeobecných a špeciálnych ZŠ a tiež študentom stredných škôl v Levoči
- diskutovať budeme o témach Partnerských vzťahov, gynekológii, antikoncepcii a pohlavných prenosných infekciách.

NOC VÝSKUMNÍKOV v múzeu - **27. septembra 2019 o 15.00 hod.**

- popoludnie s odborníkom, MUDr. Petrom Hladkým, vedúcim lekárom Sanatória Helios v Košiciach, centra asistovanej reprodukcie

www.msslevoca.sk

VÝSTAVNÉ PRIESTORY MÚZEA ŠPECIÁLNEHO ŠKOLSTVA V LEVOČI, NÁMESTIE MAJSTRA PAVLA 28

múzeum
špeciálneho
školenia
v Levoči

Mladí ľudia a život
NÁRODNÉ CENTRUM
ROZVOJU

SANATÓRIUM HELIOS®

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ MÚZEUM
SPIŠSKÉ MÚZEUM V LEVOČI

SEPTEMBER '19

aktuálne výstavy

LÖCSE 1918 – LEVOČA 1919

Výstavná sieň historickej radnice
v Levoči

MIZNÚCA KRÁSA

Walerian Kasprzyk a Július Értekeš
Sídlná budova múzea

stále expozície

DOM MAJSTRA PAVLA HISTÓRIA MESTA LEVOČA

Otvorené denne 9.00 - 17.00

NKP - Spišský hrad

Otvorený denne 9.00 - 19.00

7. september, 14.00

ROZLÚČKA S LETOM
koncert skupiny Shamann

Zmena programu vyhradená.

Nám. Majstra Pavla 40, 054 01 Levoča, tel.: 053/4512786, info@spisskemuzeum.com, www.spisskemuzeum.com, www.snm.sk

Mediálni partneri Pravda • tasr •

Tohtoročná Tajomná Levoča priniesla niekoľko noviniek

Medzinárodný kultúrny festival Dni Majstra Pavla 2019 vyvrcholil 16. a 17. augusta 2019 obľúbeným podujatím Tajomná Levoča. 19. ročník akcie sa niesol v znamení osláv 770. výročia prvej písomnej správy o meste. Pripravený bol bohatý hudobný program, ale aj nové interaktívne atrakcie.

Začiatkom tretieho týždňa odštartoval pri budove historickej levočskej radnice rezbársky **Plenér Majstra Pavla**, počas ktorého vyrobili zruční rezbári drevené sochy Majstra Pavla, Levočskej bielej panej, kata a žobráka. Pri príležitosti 770. výročia prvej písomnej správy bol 19. ročník Tajomnej Levoče pre všetkých návštevníkov zadarmo. Samotné dvojdnové podujatie tradične odštartovali na pravé poludnie v piatok 16. augusta z balkóna radnice slávnostné fanfáry. Hneď v prvý deň akcie vystavili v Spišskom archíve v Levoči k nahliadnutiu Listinu Belu IV. - prvú písomnú zmienku o meste.

Program dvojdnového podujatia bol tradične vyskladaný tak, aby si na svoje prišli všetky vekové kategórie. Pre najmenších bolo v piatok pripravené napríklad vystúpenie domáceho **Detského folklórneho súboru Levočaník** a do dávnych čias rytierov a princezien sa preniesli v predstavení Dračí príbeh v priestoroch pri radnici. „Po prvýkrát sme pre rodiny s deťmi pripravili **Tajomnú záhradu plnú zábavy**. Pri Fontáne dobročinnosti sme vytvorili „oddychovú zónu“, v ktorej bol pre deti pripravený celodenný program s tvorivými dielňami. Vyčlenené boli aj priestory napríklad na prebaľovanie, či dojenie. Malých návštevníkov tu programom sprevádzali víly, škriatkovia či vodníci,“ priblížila riaditeľka Mestského kultúrneho strediska mesta Levoča Zuzana Kamenická.

Medzi headlinerov podujatia patril tento rok **Peter Bič Project**, ktorý vystúpil v piatok večer. O 22:00 hod. sa s programom Rockom krokom 2 predviedli **Čarovné ostrohy**. V sobotu večer mladých potešilo vystúpenie úspešnej slovenskej speváčky **SIMY**. Z ďalších interpretov sa v piatok predstavili **Ľudové mladistvá** a v sobotu skupina historického folku **Gailard**, či speváčka **Veronika Rabada**. V hudobnom programe nesmel chýbať vystúpenie **FS Levočan**, či koncerty vežovej hudby z balkóna historickej radnice, ako aj vystúpenie **Dychovej hudby mesta Levoča**.

Výtvarné umenie tento rok zastupoval **Igor Tišin**, ktorého výstavu otvorili v Galérii mesta Levoča v piatok o 18:00 hod. Návštevníkov počas oboch dní v nočných hodinách ohúrili **videomapping**. „Medzi nové interaktívne časti programu patrili tento rok **digitálne grafity a laserová harfa**,“ priblížila Zuzana Kamenická.

Počas oboch dní podujatia Tajomná Levoča atmosféru tradične dotváral aj **Karpatský remeselný trh**, na ktorom sa tento rok predstavili remeselníci zo štyroch krajín - Slovenska, Česka, Poľska a Bulharska. V približne 80 stánkoch svoje zručnosti ukázali rezbári, keramikári, drotári, maliari, sklári, medovníkari či tkáči. Návštevníci tu našli aj ručne robené výrobky zo šúpolia, bižutériu, šperky, textil s rôznymi folkovými motívami, patchworkové či háčkové výrobky, ako aj rôzne bytové doplnky.

Vladimíra Novotná Čajová

SIN

OK

TAJOMNÁ
LEVOČA
2019

ORGANIZÁTORI

SPOLUORGANIZÁTORI

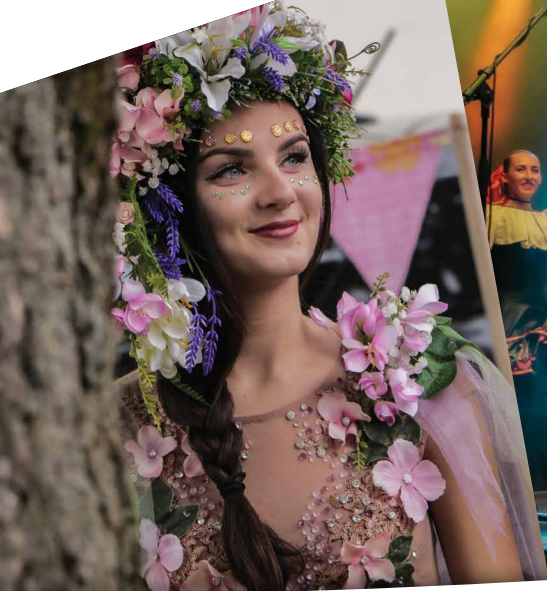

PARTNERI

EUROCAMP s.r.o.

Tento projekt finančne podporil

TAJOMNÁ
LEVOČA
2019

Knižnica Jána Henkela v Levoči

web: kniznicalevoca.sk Instagram: kniznicalevoca FB: facebook.com/kniznicajanahenkela
e-mail: info@kniznicalevoca.sk Tel.: 053/451 2202 Mobil: 0910 788 895

Let's talk!

5. septembra o 17:30 hod.

Chcete si zdokonaľiť vaše "speaking skills", oprášiť znalosti angličtiny, či sa jednoducho porozprávať o zaujímavých témach v cudzom jazyku? Pozývame vás na neformálne stretnutia Let's talk!, na ktorých sa budeme rozprávať o všeličom možnom po anglicky. Tieto stretnutia nie sú kurzom AJ. Nižšia úroveň znalosti angličtiny nie je prekážkou, budeme si navzájom pomáhať. Na prvom stretnutí budeme diskutovať, ako inak, o knihách. Určené pre dospelých.

Beseda s Gabikou Futovou

10. septembra

V septembri sa vyberieme na výlet do prešovskej detskej knižnice Slniečko, kde sa nám predstaví autorka kníh pre deti Gabika Futová. Určené pre žiakov 3. a 4. ročníka ZŠ. Organizované podujatie.

Knižný klub KJH

12. septembra o 17:30 hod.

Všetkých priateľov dobrej literatúry srdečne pozývame na stretnutie knižného klubu pri knihe I. B. Singera - Staré lásky. Prečítanie knihy nepodmieňuje účasť.

Lenka Šingovská: Po stopách kocúra Felixa

19. septembra o 10:00 hod.

Prostredníctvom rozprávkovej knihy Po stopách kocúra Felixa sa deti dostanú do rôznych regiónov Slovenska, aby spoznali ich prírodné a kultúrno-historické osobitosti. Spojené s informačnou výchovou a tvorbou dielničky. Určené pre prvákov na ZŠ. Organizované podujatie pre školy.

Čo čítať alebo čo čítajú knihovníci

24. septembra o 16:30 hod.

Pozývame vás na stretnutie čitateľov s knihovníkmi, ktorí vám porozprávajú o nových knihách v knižnici a o tom, čo práve čítajú.

Utorkové popoludnia so spoločenskými hrami

každý utorok od 14:00 hod.

Aj počas školského roka sa budeme pravidelne stretávať pri spoločenských hrách. Vezmite do knižnice kamarátov, spolužiakov alebo celú rodinku a zabavte sa pri hrách ako Dixit, Ubongo, Scrabble, Timelime, Rozprávkarí a pod.

Výpožičná doba počas školského roka

Pondelok: 9:00 - 17:00

Utorok: 9:00 - 17:00

Streda: 13:00 - 17:00

Štvrtok: 9:00 - 17:00

Piatok: 9:00 - 17:00

Sobota: 9:00 - 12:00

Rodinné členské

Od 1. júla 2019 vám ponúkame možnosť rodinného zápisného, ktoré bude platiť pre rodičov a deti, ale aj pre starých rodičov, ktorí majú s deťmi spoločné miesto trvalého pobytu. Cena rodinného členského poplatku na jeden rok je 6€ bez ohľadu na počet členov domácnosti. Viac informácií vám radi poskytneme priamo v knižnici.

Knižnica si vyhradzuje právo na zmeny v organizovaných podujatiach.

V septembri budú mať všetci školáci a študenti v našej knižnici registráciu i polročné členské ZADARMO.

Čítanie v pyžamkách

Počas festivalu Tajomná Levoča sme sa stretli v Tajomnej záhrade pri Čítaní v pyžamkách. Ďakujeme všetkým, ktorí prišli a zaujato počúvali príbehy z kníh regionálnych i zahraničných autorov. Tešíme sa na ďalšie stretnutia.

NOVÉ KNIHY NA MESIAC SEPTEMBER

Beletria

Baricco, Alessandro: Smith and Wesson
Guenassia, Jean-Michel: Klub nenapraviteľných optimistov
Holdenová, Wendy: Odsúdení prežiť
Keret, Etgar: Osem percent ničoho
Lunde, Maja: Príbeh včiel
Makine, Andrei: Kniha krátkych lások, čo trvajú večne
Márai, Sándor: Denníky I. a II.
Poe, Edgar Allan: Čierny kocúr
Sacks, Oliver: Muž, ktorý si mylil manželku s klobúkom
Shalev, Meir: Dve medvedice
Shalev, Meir: Štyri hostiny
Ulická, Ludmila: Zelený stan
Wallace, David Foster: Toto je voda
Westover, Tara: Vzdelaná
Zeh, Julia: Prázdne srdcia
Zweig, Stefan: Šachová novela

Detektívky a trilery

Anders, Roslund: Tri hodiny
Braunová, Lucia: Viem, čo si urobila
Cook, Robin: Šarlatáni
Driscoll, Teresa: Sledujem ťa...
Horst, Jörn Lier; Enger, Thomas: Bod nula
Karjel, Robert: Švéd
Nguyen, Viet Thanh: Sympatizant
Ondriová, Ivana: Vlčia hora
Parisová, B.A.: Kolaps
Slaughter, Karin: Dobrá dcéra

Oddychová beletria

Bulbeck, Soňa: Púštné srdce
Chaseová, Emma: Zapletený
Keelandová, Vi: Krásny omyl
Kocian, Nikola R.: Rozchod
Kopcsányi, Katarína: Opäť mamou
Korpa, Radoslav: Mólo našich životov
Machová, Katarína: LoveC
Stanková, Patrícia: Malvína

Pre deti a mládež

Amftová, Diana: Pavúček Zlatúšik – Prázdniny na farme
Badová, Petra: O dievčatku, ktoré kráča Domov
Benzingová, Anna: Katka a Azuro: Skryša na Čarodejnom chodníku
Bolaček, Peter: ZOOlogické básNIČKY
Čo sa deje – Maznáčkovia
Dyer, Wayne W.: Už žiadne výhovorky!
Estes, Rose: Traja pátrači – Záhada tancujúceho dinosaura
Handáková, Pavla: Zvieratá v ohrození alebo ako môžeme pomôcť
Johnson, Pete: Ja sa z tých rodičov raz zbĺznim
Mikolášová, Katarína: Príbehy z prameňa
Paľo, Ľuboslav: Veľká nuda – Tim a Pim
Skarzycki, Rafał; Lesniak, Tomasz Lew: Hej Andy! Kto je tu pán?
Ščerba, Natalja: Časodejovia 6 – Koruna času
Wilsonová, Jacqueline: Kúpte si družičku

Náučná literatúra

Bárta, Miroslav: Príbeh civilizácie
Eco, Umberto: Dejiny ošklivosti
Faber, Adele: Sourozenci bez rivality
Havelka, David; Bartošová, Kateřina: Speciální sourozenci
Krejča, Aleš: Grafika – výtvarné techniky
Mackue, Bella: Hýb sa
Netter, Frank H.: Netterov anatomický atlas človeka
Obamová, Michelle: Můj příběh
Příbyl, Tomáš: Dobyty Mesiaca
Puková, Andrea; Župnik, Peter: Zaľúbení do Paríža
Segeš, Vladimír: Kniha kráľov
Spitzer, Manfred: Digitálna demencia
William, Anthony: Medicínske médium

...a veľa ďalších! Kompletný zoznam noviniek nájdete na našej web stránke:
kniznicalevoca.sk

**GALÉRIA
MESTA
LEVOČA**

IGOR TIŠIN **OBRYSY NEMOŽNÉHO**

Igor Tišin, jeden z najvýznamnejších súčasných bieloruských výtvarníkov, žije a pracuje v Belgicku už viac ako 10 rokov. Zároveň všetok jeho materiál a obraznosť, sužety a objekty maľby, inštalácie, fotografie zostávajú bieloruské: sú priamo spojené s post-sovietskou realitou 90-tych rokov, s politickými a historickými aspektmi dneška. Nie je prekvapujúce, že v Bielorusku je jeho postava do istej miery mytologizovaná: Tišina nazývajú „starým otcom partizánskeho hnutia“ a k jeho obrazom sa pripájajú klišeovité epiteta ako napríklad „expresionizmus so socialistickou tvárou“, píše o výtvarníkovi bieloruská kunsthistorička T. Kondratenko. Výstava v GML ponúka nielen Tišinove maľby a špecifické veľkoformátové fotografie dotvárané maľbou, ale aj veľkoplošnú celostenovú kresbu, ktorú autor vytvorí priamo v galérii. Výstava Obrysy nemožného je Tišinovou premiérovou výstavou na Slovensku.

Trvanie výstavy: **16. 08. 2019 - 19. 10. 2019**

Miesto: **Galéria mesta Levoča,**

Námestie Majstra Pavla 43

Kurátor: Peter Milčák

VSTUP VOĽNÝ

IGOR TIŠIN OBRYSY NEMOŽNÉHO

GALÉRIA MESTA LEVOČA
16. 08. – 19. 10. 2019

ŠPORT

FUTBAL MUŽI :

01.9.2019 – 15,30 hod.
Levoča – Spišská Stará Ves

15.9.2019 – 15,00 hod.
Levoča – Kluknava

29.9.2019 – 15,00 hod.
Levoča – Harichovce

FUTBAL DORAST :

14.9.2019 – 14,00 hod.
Levoča – Spišský Hrušov

21.9.2019 – 14,00 hod.
Levoča – Vikartovce

FUTBAL STARŠÍ ŽIACI :

21.9.2019 – 09,30 hod.
Levoča – Vysoké Tatry

FUTBAL MLADŠÍ ŽIACI :

21.9.2019 – 11,15 hod.
Levoča – Vysoké Tatry

PREVÁDZKA ZIMNÉHO ŠTADIÓNA V LEVOČI – SEZÓNA 2019-2020 BOLA ZAHÁJENÁ dňom 10.8.2019.

VEREJNÉ KORČULOVANIE :

STREDA : 16,30 – 18,00 hod.
SOBOTA : 13,30 – 15,00 hod.
NEDEĽA : 13,00 – 14,30 hod.

VSTUPNÉ : 2 €

Možnosť zakúpenia permanentky na VEKO 40 € – 25 vstupov

Slniečny mládenec

Za Petrom Krupom, spišským umelcom, maliarom, sochárom, rezbárom, keramikárom, grafikom i divadelníkom, a neúnavným výtvarným organizátorom.

Od roku 1971, kedy začal prednášať levočským humanitným gymnaziálnym triedam estetickú výchovu, až doteraz, to jest dobré polstoročie, som ho nikdy nevidel so zvesenou hlavou, trudomyseľného, či apatickeho, naopak, vždy kráčal vitálne vystrený, bradou nahor, s vyjasneným čelom a slnečnou tvárou, vždy len vpred a vpred, k novým a novým výtvarným výzvam, k novým materiálom, štýlom a technikám. A to i v časoch, keď už jeho rovesníci vešali remeslo na klinec, a starali sa len o svoje dôchodcovské záhradky a starobné dôchodky, on začínal pliesť prútené plastiky a vypaľovať figurálne keramiky, a popritom samozrejme maľovať, rezať a ryť, vystavovať a organizovať výtvarné dianie na Spiši. Všetky tie nádherné meditatívne spišskokapitulské Jeruzalemy i poľskoslovenské regionálne plenary, s nezabudnuteľnými záverečnými vernisážami, na ktorých, ako ich spiritus movens, bol vždy úchvatným sprievodcom a rečníkom, i známym a zábavným spoločníkom.

Forever young. A to už uplynulo takmer polstoročie. My, ostatní sme už osiveli a oplešateli, ohlúpili a otupeli, ale on zostal stále tým plavým, energickým a entuziastickým mládencom, plným živelného elánu a tvorivej eufórie, snád len tá blond brada mu trochu nespoznateľne obelela.

Keď si nám, Peter, písal svoje parte, vyradil si všetky tie oficiálne strádania a pokánia, rozlúčky a žiale, slzy a smútky. Odchádzaš podľa iného scenára, uprostred augusta, s veselým úsmevom na tvári, mávajúc nám letným klobúkom, tam, kde „ponuka Jeho milosrdenstva nikdy nekončí, každé ráno je nová“. Tvoj prechod na tú druhú, lepšiu stranu bytia, teda vnímame ako Tvoju umeleckú derniéru, s poďakovaním za plodnú a požehnanú životnú a umeleckú púť, ktorá si zaslúži skôr záverečný shakespearovský divadelný pódiový

potlesk a aplauz, než smútočné stony a slzy. Pretože Vita est breve, ale Ars longa, a Ty si sa v svojom súkromnom i služobnom živote plne oddal a zasvätil službe umeniu, tej svetskej, estetskej ceste nahor, k transcendentnému Bohu, a teraz iste pokračuješ v svojej práci, tam, kde si prestal, tam kdesi v Arkádii, na Parnase, kde spolu s faunami fúkaš do flaut a fujár, merkurom ich plné koše prútím dekoruješ, múzam zas ich oblé vázy modeluješ, bakchantom vínne amfory vypaľuješ, a iste i samotnému Apollónovi nejaký malebný

obraz namaľuješ, snád Spišský hrad, čo povieš ?!, schvaľuješ ?!

Kedže dnes už si tam, na tej oslávenej, slnečnej strane bytia, prijmi milý Peter, priania dobrého zdravia a šťastia, a želania množstva ďalších umeleckých úspechov na tej Tvojej, dočasnosti Vita breve prekračujúcej, nebeskej ceste Ars longa, od svojich bohémnych priateľov, z tej pozemskej, odvrátenej strany Mesiaca, z Ľvoči i z Podradza.

MUDr. Marián Dzurík

Levočská nemocnica upozorňuje na dôležitosť preventívnych mamografických vyšetrení

MUDr. Elena Loumová,
primárka rádiodiagnostického oddelenia vo Všeobecnej nemocnici s poliklinikou Levoča, člen skupiny AGEL.

Je preventívna mamografia najlepšou ochranou pred zhubným ochorením prsníkov?

Túto otázku si kladie takmer každá žena, keď sa rozhoduje či má podstúpiť preventívne mamografické vyšetrenie. Žijeme v dobe technických vymožeností, internetu a informácií o tomto ochorení, možnostiach prevencie či diagnostiky. Internet však poskytuje okrem užitočných informácií o mamografickom vyšetrení i tie menej užitočné, respektíve zavádzajúce a odborne nepodložené. Sú to informácie, ktoré ženy od tohto vyšetrenia odrádzajú, považujú toto vyšetrenie za škodlivé, ba až absurdne informácie o vyvolaní zhubného nádoru prsníkov mamografickým vyšetrením. Ženy sa mnohokrát rozhodujú pod tlakom aj týchto negatívnych informácií. Tu nastupuje úloha mamodiagnostikov, ktorí musia ženám vysvetliť, prečo je mamografia dôležitá a kedy je predpísaná.

Zmenil sa spôsob vyšetrenia za uplynulé obdobie?

Mamografia ako diagnostická zobrazovacia modalita prešla za posledných 20 rokov búrlivým rozvojom a postupne sa obnovila zastaralá technika. Tú nahradili moderné mamografické prístroje s nepriamou či priamou digitalizáciou. K veľkému zlepšeniu v kvalite došlo i vďaka novej legislatíve v oblasti radiačnej ochrany, vďaka ktorej sa na pracoviskách pravidelne zabezpečujú predpísané skúšky a kontroly kvality.

Akú úlohu má mamografia pri prevencii?

Je dôležité pripomenúť si aspoň základné informácie o karcinóme prsníka. V súčasnosti je to najčastejšie nádorové ochorenie u žien v rozvinutých krajinách. Za posled-

ných desať rokov sa celosvetový výskyt tohto ochorenia zvýšil takmer o 33 percent a u nás ročne postihne viac ako dvetisíc žien. Riziko ochorenia sa zvyšuje a prudko narastá po päťdesiatom roku, avšak viac ako 70 percent ochorení sa vyskytuje medzi päťdesiatym a sedemdesiatym rokom života. V súčasnosti už nie je výnimkou karcinóm prsníka aj u žien mladších ako 30 rokov. Presnú príčinu tohto ochorenia nepoznáme, sú známe iba rizikové faktory, ktoré sa môžu podieľať na jeho vzniku. Zvýšenú pozornosť je potrebné venovať rizikovej skupine žien, medzi ktoré radíme ženy, ktoré nerodili, nekojili, ktoré majú toto ochorenie v rodine. Pripočítať je nutné i ženy, ktoré otehotneli po tridsiatom roku života. Medzi rizikové patria aj ženy užívajúce dlhodobé estrogény, ženy v menopauze, s nadváhou, hypertenziou či cukrovkou a ženy fajčiarky.

Považuje sa za súčasť prevencie aj samovyšetrenie prsníkov?

Najjednoduchšou metódou včasného zachytu nádorového ochorenia prsníkov je samovyšetrenie. Nie nadarmo sa hovorí, že zbraň proti rakovine prsníka je vo vašich rukách. Technika samovyšetrenia prsníkov v kombinácii s preventívnou prehliadkou u lekára a následnou mamografiou predstavuje tú najlepšiu ochranu!

Čo si treba pri ňom všimnúť?

Predovšetkým sú to varovné signály ako zmena farby kože, zvráskavenia kože, krvavá sekrécia z bradavky, vtáhovanie bradavky, asymetria prsníkov, ekzém bradavky a samozrejme trvalá bolesť prsníka. Tieto varovné signály sú pre ženu dôvodom navštíviť svojho gynekológa, ktorý rozhodne o potrebných vyšetreniach. Našťastie,

nie každá hrčka v prsníku je nebezpečná, väčšina z nich sú nezhubné. Avšak nato, aby sme mohli považovať hmatnú rezistenciu v prsníku za benígny, je nutné podstúpiť vyšetrenie ako mamografické vyšetrenie a dopĺňajúce ultrazvukové vyšetrenie.

Je mamografia spoľahlivá?

Mamografia je röntgenové vyšetrenie prsníkov, ktoré sa vykonáva u žien po 40. roku veku a je plne hrazená zdravotnou poisťovňou každé dva roky. Poskytuje podrobnejšie informácie o prsnej žľaze a v prípade nálezu o charaktere, lokalizácii či veľkosti nádoru. Doplnkovou metódou v prípade hutnej žľazy či nejednoznačného nálezu je ultrazvukové vyšetrenie. Je metódou voľby u mladých žien do 40 rokov, u tehotných a dojčiacich žien. Tieto zobrazovacie metódy sú základom v diagnostickom procese, avšak iba definitívne histologické vyšetrenie tkaniva pri biopsii môže potvrdiť diagnózu. Presná diagnostika karcinómu prsníka je kľúčová pri rozhodovaní o ďalšej liečbe. Rakovina prsníka sa da odhaliť a liečiť skôr, ako si ju nahmatáte! A k tomu slúžia preventívne mamografické vyšetrenia prsníkov, ktoré mnohokrát odhalia zhubný nádor v prsníku ešte vo včasnom bezpríznakovom štádiu.

Prečo je zobrazovacie vyšetrenie tak dôležité?

Je to jediná zobrazovacia metóda, ktorá dokáže odhaliť nádorové ochorenie prsníkov v počiatočnom štádiu. Mnohokrát práve bezpríznakové ženy, ktoré absolvujú preventívnu mamografiu sú konfrontované s diagnózou karcinómu. A iba vďaka tomu, že prišli včas, ich šanca na vyliečenie je vysoká.

Panujú o mamografii ešte stále mýty, ktoré ovplyvňujú ženy v úvahách o ab-

solvovaní preventívnych prehliadok?

Je smutné, že ani hustá sieť mamografických prístrojov a ich ľahká dostupnosť nepomáha dostať do povedomia žien dôležitosť tohto vyšetrenia. Účasť žien na prevencii je veľmi nízka. Preventívnych vyšetrení sa ročne zúčastňuje iba 20 až 22 percent z cieľovej skupiny žien medzi 40. až 69. rokom života. Stále je mnoho žien, ktoré bagatelizujú zdravotné problémy s prsníkmi,

mamografických vyšetrení sa jednoducho nezúčastňujú. A to buď zo strachu z výsledku vyšetrenia, alebo podliehajú zavádzajúcim informáciám z internetu a médií. A to je v dnešnej dobe veľký súper, ťažko sa s ním bojuje. Je iba na nás mamodiagnostikoch, aby sme trpezlivo vysvetľovali opodstatnenosť a dôležitosť tohto vyšetrenia, aby sme ženy motivovali využiť túto šancu, ktorá môže byť jediná a môže mnohokrát zachrániť život. Strach z vyšetrení je zlý radca,

problém nerieši, iba ho oddiali a komplikuje. Len včasná diagnostika s následnou liečbou dáva ženám šancu na vyliečenie a opätovný návrat k rodine a do plnohodnotného života. Preventívne vyšetrenie prsníkov je dôležité neodkladať, už len z úcty k sebe, k svojmu zdraviu a rodine!

Mgr. Alžbeta Sivá,
manažérka marketingu

Levočská nemocnica získala medzinárodné ocenenie

Všeobecná nemocnica s poliklinikou Levoča, člen skupiny AGEL, bola ocenená európskou organizáciou pre liečbu cievnych mozgových príhod (ESO). Neurologickému oddeleniu levočskej nemocnice boli udelené medzinárodné ocenenia ESO - zlatý, platinový a diamantový štatút ESO Angels Awards za jednotlivé kvartály roku 2018. Cenu dostalo oddelenie za inovatívnu starostlivosť o pacientov s cievnu mozgovou príhodou, čím sa levočská neurológia zaradila na najvyššiu úroveň.

Pre získanie štatútu bolo potrebné splniť niekoľko kritérií kvality. Tie sa vyhodnocovali na základe zadaných informácií, ktoré lekári neurologického oddelenia zasielali do národných a medzinárodných registrov. Ide napríklad o informácie o počte pacientov, ktorí boli liečení rekanalizáciou do 20, 45 alebo 60 minút od príchodu do nemocnice, či informácie o počte pacientov, ktorí podstúpili skrining porúch prehĺtania, CT angiografické alebo MR vyšetrenie. Medzinárodní odborníci tiež počítali, koľko pacientov nemocnica liečila pomocou trombolýzy a ich percentuálne zastúpenie z celkového počtu pacientov s cievnu mozgovou príhodou. Pri liečbe cievnych mozgových príhod sa sledovala kvalita, rýchlosť a efektivita poskytovanej akútnej starostlivosti. Dlhodobu sa monitorovala i kvalita zadávaných údajov do národných a medzinárodných registrov, ktoré sledujú liečbu cievnych mozgových príhod.

Angels Iniciatíva pôsobí po celom svete. V súčasnosti je do nej zapojených približne dvetisícpäťsto nemocníc z deväťdesiatšesť krajín. Najväčšie zastúpenie má v Európe, kde je momentálne do hodnotenia odborníkov zapojených takmer osem stoviek nemocníc. Medzi nemocnicami, ktoré zís-

kali ocenenie v roku 2019, boli nemocnice z Talianska, Lotyšska, Poľska, Portugalska, Argentíny, Bulharska, Chorvátska, Českej republiky, Egypta, Estónska, Maďarska a Iránu. V rámci Slovenska je do Angels Iniciatívy zapojených tridsaťštyri nemocníc. Nemocnica v Levoči sa dostala, po nezávislom hodnotení liečby cievnej mozgovej príhody, na úroveň najlepších zdravotníckych zariadení na svete.

„Sme vďační za udelené ocenenie a je to pre nás určite veľká motivácia. Naš neurologický tím pracuje príkladne a snaží sa liečiť pacientov na najvyššej úrovni. Nie je to zásluha jednotlivca, ale celého kolektívu, a preto patrí poklona všetkým, ktorí sa podieľali na tomto úspechu. Uznanie na nezávislej úrovni dokazuje, že v levočskej nemocnici pracujú erudovaní odborníci, ktorí využívajú najnovšie poznatky medicíny,“ uviedol Ing. Viktor Halíř, riaditeľ Všeobecnej nemocnice s poliklinikou Levoča.

Liečba cievnej mozgovej príhody zaznamenáva v poslednom období intenzívny rozvoj. Pred desiatimi rokmi zostávali pacienti po náhlej cievnej mozgovej príhode ochrnutí a ťažko hendikepovaní, ak vôbec takúto udalosť prežili. Dnes vďaka modernej liečbe je možné týmto pacientom pomôcť už v akútnom štádiu. Podmienkou však je poskytnutie zdravotnej starostlivosti v čo najkratšom čase. Liečba náhlej cievnej mozgovej príhody je mimoriadne komplexná a vyžaduje si skúsený tím odborníkov ako z odboru neurológie, tak rádiológie, či intervenčnej rádiológie. Cievna mozgová príhoda je závažné neurologické ochorenie, pri ktorom dochádza k poškodeniu mozgového tkaniva nedokrvením alebo krvácaním do mozgu. Ochorenie pripúta na lôžko až tretinu pacientov, a preto patrí k najviac invalidizujúcim ochoreniam na svete. Okrem liečby je pre pacientov mimoriadne dôležitý i manažment prípadných komplikácií a ošetrovateľská starostlivosť.

Neurologické oddelenie a ambulantnú zložku v levočskej nemocnici personálne zabezpečuje primár MUDr. Ladislav Gurčík, PhD., s vrchnou sestrou oddelenia Mgr. Danou Jeseňákovou a s ďalšími 9 lekármi, zdravotnými sestrami, zdravotnými asistentmi a sanitármi.

Neurologické oddelenie v Levoči už desiatky rokov poskytuje komplexnú zdravotnú starostlivosť o neurologicky chorých pacientov z regiónu Spiš, ale aj zo širokého okolia. Disponuje 52 lôžkami, z toho je 5 akútnych. Oddelenie sa zameriava na diagnostiku a liečbu pacientov s akútnymi cerebrovaskulárnymi príhodami, vertebrogénnymi ťažkosťami, epilepsiou, demyelinizačnými chorobami, Parkinsonovou chorobou, parkinsonskými syndrómami, Alzheimerovou demenciou a ostatnými syndrómami demencie, neurodegeneratívnymi ochoreniami centrálného nervového systému i bolesťami hlavy. Okrem manažmentu bežných akútnych aj chronických neurologických ochorení poskytuje nadregionálnu starostlivosť o pacientov s neuromuskulárnymi ochoreniami. Diagnostikuje, nasadzuje liečbu a dispenzarizuje pacientov s autoimunitnými zápalovými ochoreniami. Pri manažmente týchto pacientov veľmi aktívne spolupracuje s Centrom pre neuromuskulárne ochorenia v Bratislave, hlavne jeho vedúcim Doc. MUDr. Petrom Špalekom, PhD..

Pre napredovanie levočského neurologického oddelenia je nevyhnutná spolupráca s CT pracoviskom na rádiodiagnostickom oddelení, ktorá je na nadštandardnej úrovni, či už sa to týka manažmentu akútnych cievnych mozgových príhod, CT navigovaných výkonov v neurológii (ozonoterapia, rádiokvénčná denervácia, punkcie platničiek pri discitidach, lumbálne a krčné odbory likvoru), alebo bežnej neuroradiologickej diagnostiky.

Mgr. Alžbeta Sivá,
manažérka marketingu

Bohoslužby

Program september 2019

RÍMSKOKATOLICKÁ CIRKEV

1. sept. – Dvadsiatá druhá nedeľa v cezročnom období. Sv. omša na Mariánskej hore o 14.30 hodine.

2. sept. – VENI SANCTE na začiatku školského roku so sv. omšou pre cirkevné školy o 8.00 hodine v Bazilike sv. Jakuba. VENI SANCTE na začiatku školského roku so sv. omšou pre všetky základné i stredné školy o 19.00 hodine v Bazilike sv. Jakuba.

6. sept. – Prvý piatok v mesiaci septembri. Sv. spoveď počas ranných i večerných sv. omší a okrem toho vo štvrtok a piatok od 18.00 hodiny. Chorých a starých z príležitosti prvého piatku navštívime od 8.00 hodiny dopoludnia.

7. sept. – Fatimská sobota. Fatimská sobota na Mariánskej hore so začiatkom o 9.30 hodine.

12. sept. – Najsvätejšieho mena PANNY MÁRIE, spomienka (štvrtok). Na Mariánskej hore sv. omša o 16.00 hodine.

13. sept. – púť vozičkárov a telesne postihnutých (piatok). Dňa 13. septembra sa na Mariánskej hore uskutoční tradičná púť vozičkárov a telesne postihnutých z ústavov Východného Slovenska. Program púte: o 9.30 hodine modlitbou sv. ruženca a 10.00 hodine sv. omša.

14. sept. – POVÝŠENIE SVÄTÉHO KRÍŽA, sviatok (sobota). O 21.00 hodine na Mariánskej hore pobožnosť krížovej cesty a sv. omša z nasledujúcej slávnosti Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska.

15. sept. – Sedembolestnej PANNY MÁRIE, patrónky SLOVENSKA, slávnosť (nedeľa). Sv. omše v Bazilike sv. Jakuba o 8.00, 10.00 a 19.00 hodine. Na Mariánskej hore o 10.00 a 14.30 hodine.

16. sept. – Celoslovenská adorácia rodín za rodiny. Vyloženie Sviatosti oltárnej v Bazilike sv. Jakuba po skončení rannej sv. omše a odloženie o 18.30 hodine.

18. sept. – STRETNUTIE REKTOROV DVADSIATICH NAJVÄČŠÍCH MARIÁNSKÝCH SVÄTÝŇ EURÓPY V LEVOČI. V dňoch 18. – 20. septembra 2019 sa v Levoči uskutoční stretnutie rektorov dvadsiatich najväčších mariánskych európskych svätýň. V rámci tohto stretnutia budú dve

slávnostné sv. omše. Prvá 18. septembra o 17.30 hodine v Bazilike Navštívenia Panny Márie na Mariánskej hore. Hlavný celebrant a kazateľ olomoucký arcibiskup Mons. Ján Graubner, metropolita moravský. Pred sv. omšou o 17.00 medzinárodná modlitba sv. ruženca. Druhá 19. septembra o 8.00 hodine v Bazilike sv. Jakuba. Na tieto sv. omše a ruženec všetkých srdečne pozývame.

18., 20. – JESENNÉ KANTROVÉ DNI v stredu, piatok a sobotu. a 21. sept. Úmysel týchto kantrových dní je poďakovanie za tohoročnú zemskú úrodu.

21. sept. – Sv. matúša, apoštola a evanjelistu, sviatok.

22. sept. – Dvadsiatapiata nedeľa v cezročnom období. Od pondelka – 23. septembra večerné sv. omše kvôli skoršiemu stmievaniu budú o 18.00 hodine, okrem sobôt a nedeľ. V soboty a nedele sv. omše o 19.00 hodine.

28. sept. – ŠTVRTÉ VÝROČIE POVÝŠENIA CHRÁMU SV. JAKUBA NA BAZILIKU MINOR.

29. sept. – DVADSIATA ŠIESTA NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ. Na Mariánskej hore sa uskutoční jubilejná 25. púť veriacich zo susedného Zakopaného z Poľska. Sv. omša poľsko-slovenská o 14.30 hodine.

Zmena programu vyhradená!

Spomienky a poďakovania

Bolestou unavený si tiško zaspal, zanechal všetkých a všetko, čo si mal rád. Osud ti nedoprial s nami dlhšie byť, v našich srdciach budeš navždy žiť.

Anton Maršalek

Dňa 30. septembra 2019 uplynie jeden rok, čo nás navždy opustil môj manžel, náš otec, dedko, pradedko, svokor a švagor Anton Maršalek. Vy, čo ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

S láskou a úctou v srdci spomínajú manželka a deti s rodinami.

„Už nepočuť po dome Tvoj hlas, už viac neprídeš medzi nás a nepovieš drahí moji, mal som Vás všetkých veľmi rád.“

Jozef Urban

Dňa 30.07.2019 nás vo veku 69 rokov navždy opustil môj drahý manžel, otec, dedko, švagor, krstný otec JOZEF URBAN. Ďakujeme všetkým príbuzným, susedom, priateľom, známym a všetkým za účasť na poslednej rozlúčke, ako i za kvetinové dary a prejavy sústrasti v našom hlbokom žiali. Úprimné ďakujeme patrí aj Mon. Prof. Františkovi Dluhošovi, PhD. a vdp. Matúšovi Knižackému za dôstojnú rozlúčku a pohrebné obrady.

Manželka Mária, deti Jozef a Zuzana s rodinami.

Mala rada život, ľudí, blízkych, svoju rodinu. Osud bol však k nej krutý, nedoprial jej s nami byť. Nebolo pomoci, ani lieku žiadneho, aby mohla ešte žiť.

Mária Hasajová

Dňa 23.08.2019 uplynulo 5 rokov od smrti mojej manželky, mamky a babky p. Márie Hasajovej.

S láskou, úctou a vďakou manžel Štefan, synovia Jozef, Peter a dcéra Mária s rodinami.

Mária Zombeková

Dňa 27.08.2019 sme si pripomenuli nedeľu 100. výročie narodenia našej mamy Márie Zombekovej rod. Rímskej. Bola veľmi pracovitá, svedomitá, dobrosrdečná, ochotná a pripravená pomôcť vždy a v každej situácii. Celá sa obetovala pre svoju rozvetvenú rodinu. Taká bola naša milovaná mama. My dnes už môžeme len kyticu kvetov na jej hrob dať a s veľkou vďakou a láskou na ňu spomínať.

Deti s rodinami.

*„Čas neúprosne beží a nevráti čo vzal...
Len láska, úcta a spomienky ostávajú“*

Marta Titáková

Dňa 12.09.2019 uplynú 5 rokov čo nás navždy opustila mamka a babka Marta Titáková rodená Uhrňáková. Tí, ktorí ste ju poznali, venujte jej spolu s nami tichú spomienku.

S láskou spomína syn Branislav s manželkou Janou a vnúčatá Aneta, Patrik a Nela.

„Bolestou unavená si tiško zaspala, zanechala všetkých a všetko, čo si rada mala. S tichou spomienkou ku hrobu chodíme, pri plameni sviečok na teba myslíme.“

Olga Dravecká

Dňa 2.9.2019 si pripomínáme 1. výročie, čo nás navždy opustila moja manželka, naša mamka, babička, sestra, nevesta, svatka, svokra, švagriná a blízka známa p. Olga Dravecká.

S láskou a úctou spomína manžel Peter, deti Martina, Peter a Lukáš s rodinami, svokra Dorota a ostatná rodina.

*„Odišiel si tiško, niet ťa medzi nami
v našich srdciach žiješ spomienkami“*

Peter Kochan

Dňa 06.09.2019 uplynú rok, čo nás navždy opustil môj drahý, milovaný manžel, otec a dedko Peter Kochan. Tí, čo ste ho poznali, venujte mu, prosím, tichú spomienku.

S láskou a úctou manželka Viera, synovia Peter, Marcel s rodinami a syn Pavol s priateľkou.

Mgr. Peter Krupa

Ďakujeme priateľom, modlitebným spoločenstvám, rehoľníkom a kňazom za modlitby, citelnú prítomnosť a duchovnú posilu. Veľkú vďaku vyjadrujeme lekárom za odbornú pomoc, duchovnému otcovi, p. dekanovi Hudákovi, za plnosť sviatostí. Všetkým zúčastneným ďakujeme za prejavy sústrasti, osobné rozlúčky, kvety, vyjadrenú spolupatričnosť aj za poctu predstaviteľov miest Levoča a Spišské Podhradie, s ktorými sme spoločne vyprevadili Mgr. Petra Krupu na jeho ceste k Stvoriteľovi.

Manželka Olga, syn Peter a dcéra Daniela s rodinou.

EVANGELICKÁ CIRKEV AUGSBURSKÉHO VYZNANIA

Biblické slovo na mesiac september:
Za všetko ďakujte, lebo to je vôľa Božia pri vás v Kristu Ježiši. Ducha neuháňajte! Proroctvami nepohádzajte! Všetko skúmajte, dobrého sa držte! Všetkého zlého sa vystríhajte. Prvý list Tesalonickým 5, 18-22

Služby Božie: Evanjelický kostol na námestí

1.9.2019 - 11. nedeľa po Svätej Trojici o 8.30 hod.

8.9.2019 - 12. nedeľa po Svätej Trojici o 8.30 hod.

15.9.2019 - 13. nedeľa po Svätej Trojici o 8.30 hod. Výročie posvätenia chrámu. Služby božie so svedkou a Večerou Pánovou.

22.9.2019 - 14. nedeľa po Svätej Trojici o 8.30 hod.

29.9.2019 - 15. nedeľa po Svätej Trojici o 8.30 hod.

Biblická hodina každý utorok o 18.00 hod.

Zaujím o pastorálnu návštevu alebo prislúženie Večere Pánovej v domácnostiach potrebné nahlásiť u administrátora zboru na tel. číslo: 0917/771758 alebo e-mailom faralevoca@gmail.com

GRÉCKOKATOLÍCKA CIRKEV

Sväté liturgie v týždni: pondelok, streda (csl), štvrtok, piatok o 16:30, utorok, sobota o 07:30. Sväté liturgie v nedeľu v slovenskom jazyku o 09:30. V prvopiatkovom týždni sa svedká vždy pred svätou liturgiou. Spoveď chorých je prvý piatok v mesiaci od 08:00 hod.

Sviatky v mesiaci september:

01.09. - nedeľa - začiatok nového cirkevného roka.

08.09. - nedeľa - Narodenie Presvätej Bohorodičky

14.09. - sobota - Povýšenie sv. Kríža

5.09. - nedeľa - Presvätá Bohorodička Spolupriateľka

23.09. - pondelok - Počatie sv. Jána Krstiteľa

26.09. - štvrtok - odchod do večnosti sv. apoštola a evanjelistu Jána

Akékoľvek zmeny času slúženia sv. liturgii budú oznámené pri nedeľných oznamoch.

PRAVOSLÁVNÁ CIRKEV V LEVOČI

**Pravoslávna cirkev v Levoči
program do tohto čísla nedodala.**

Slovíčko od minoritov

*„Končí sa teplé leto, september sa blíži.
Skoro ráno vstáva nepokojná jeseň.
Tolko práce okolo zvládnem ju vykonať?
Prv pootvorím dokorán dvere na všetkých školách.*

September nás pokúša chutnými jablkami, ako kedysi Adama Eva pokúšala v raji. Kvitnú jesenné kvety a stromy sa uhýnajú pod ťarchou ovocia. Stará múdrosť hovorí: Keď september kraľuje, gazda plné vrecko i stodolu opatruje. Pole, les, záhrada, to všetko nás teší a dary prináša. Dary od toho, ktorý je nad nami a ktorý nám dal tento svet do správy. Nezabudnime mu za všetko poďakovať, lebo to bohatstvo, to nie je naša zásluha. Tak, ako nie našou zásluhou boli tie krásne roky, ktoré sme prežili spolu. 8, 12, 19 rokov pominulo tak rýchlo ako to leto na ktoré teraz spomínáme a ktorého ovocie zberáme.

Tento krát nepíšem o žiadnych pastoračných plánoch na tento mesiac, lebo už nie sme v levočskom kláštore, vystriedala nás nová posádka, ktorá, myslím si, že bude lepšia a iniciatívnejšia ako sme my boli, lebo je mladšia. Dovolím si len prosiť vás, aby

ste tak ako vždy, spolu s nami minoritami, slávili Boha v našom kostole a ďakovali mu za všetky dobrodenia. Mladých spolubratov odporúčame do vašej starostlivosti. Tak ako tí, ktorí v tomto mesiaci ďakujú Bohu za úrodu, tak aj my ďakujeme Bohu za vás. Veríme, že tieto spoločné roky neboli daromné. Ďakujeme vám za všetky prejavy lásky, za vašu pomoc a trpezlivosť s nami. Zároveň vás prosíme, aby ste nám odpustili naše zlyhania, chyby a možno niekedy aj nepríliš láskavý prístup. Aj my sme len ľudia, máme občas slabšie chvíle, a teda všeličo sa stať mohlo. Všetko dobré, aj zlé zverujeme Božiemu Milosrdenstvu.

Vtáky pomaly tichnu a začínajú svoje cesty na zimoviská. Aj ľudské cesty sú také, že vedú nás rôznymi smermi, ale nakoniec aj tak sa všetci vrátíme do našej vlasti, ktorá je v nebi, tak ako sa vtáky na jar vrátia späť. Prajeme vám všetko najlepšie. Nech

vám Pán Ježiš požehnáva a Levočská Panna Mária nech vás chráni od všetkých nebezpečenstiev. Nedovolí mi však nepridať jednu poznámku – ako Levočania ste hrdí na svoje kultúrne dedičstvo, najmä na obidve baziliky, na krásne chrámy, a právom. Snažte sa však, aby tieto miesta boli plné nielen turistov, ale najmä, aby ste ich zaplnili vy, miestni veriaci, ktorí ste si vedomí toho, že od Boha všetko pochádza a k nemu sa aj vráti. Pokoj a dobro!

*Posledný bozk a posledné podanie ruky.
Teraz sa rozídeme, čas nik nedobehne.
Čas na rozlúčku - Len hrst' spomienok nám ostane. Čo bolo – pominulo, teraz je čas na zmeny. Len tak sa zahoja naše rany.*

**Pero už odovzdávam nástupcom.
P. Adam Baran OFMConv.**

Riaditeľka Strednej odbornej školy služieb Majstra Pavla, Kukučínova 9, 054 27 Levoča prijme do pracovného pomeru

• majstra odbornej výchovy v odbore autoopravár, príp. mechanik opravár

Požadovaná kvalifikácia:

- úplné stredné odborné vzdelanie (maturita, výučný list) a doplnkové pedagogické štúdium, alebo
- vysokoškolské vzdelanie I. stupňa umožňujúce vyučovanie v danom odbore.

Požadované doklady:

- prihláška s telefónnym kontaktom a emailovým kontaktom,
 - profesijný životopis,
 - doklady o vzdelaní,
- súhlas uchádzača na použitie osobných údajov pre potreby prijatia, do zamestnania v zmysle zákona č. 18/2018 Z. zo ochrany osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

**Žiadosť s potrebnými dokladmi posielajte na adresu školy:
SOŠ služieb Majstra Pavla, Kukučínova 9, 054 27 Levoča
alebo e-mailom na: riaditel@souplevoca.sk v termíne do 06. 09. 2019.**

Adresa školy: SOŠ služieb Majstra Pavla, Kukučínova 9, 054 27 Levoča
tel.: +421 53 45 13 291-3, +421 904 656 956

Ako ubehol školský rok 2018/19 na Základnej škole v Levoči na Francisciho ulici

Školský rok 2018/2019 bol opäť úspešným rokom plným rôznych projektov, súťaží, olympiád, aktivít v rámci detskej organizácie Fénix a 20. výročia založenia DFS Venček. Za všetkými týmito aktivitami sa skrýva obetavá práca našich pedagogických zamestnancov, žiakov a ostatných zamestnancov školy. Veľká vďaka patrí i rodičom našich žiakov za ich neustálu podporu a aktívnu spoluprácu.

V októbri sme našich prváčikov pasovali za žiakov školy. Pri tejto akcii nám pomáhali študenti SOŠPg v Levoči, ktorí sa tiež angažovali pri akcii Mikuláš v našej škole. Osvetový program DENTAL ALARM s názvom Zdravé zúbky – zdravé ďasná prišiel poučiť prváčkov o tom, ako si udržať zúbky zdravé.

V januári sme sa, spolu s deťmi v školskom klube detí, zabávali na karnevale. V marci si žiaci štvrtého ročníka poctovali na zdravých, vlastnoručne pripravených jedlách v rámci projektového dňa Pestrá strava bez zbytočnej chémie. V apríli sa naša pani vychovávateľka spolu s dvoma žiakmi zapojila do akcie organizovanej Mestom Levoča Víťame jar tradične.

Projektových dní na druhom stupni našej školy bolo neúrekom. V októbri sme zrealizovali deň, ktorým sme si pripomenuli Vznik ČSR a jeho storočnicu. Vzdelávanie žiakov sme obohatili zapojením sa do projektu pod názvom Fenomény sveta, v rámci ktorého sme si zaujímavými interaktívnymi aktivitami pripomenuli Deň vody.

V mesiaci október bol vyhlásený Európsky týždeň športu 2018, kde sa naši žiaci druhého stupňa zúčastnili aktivity Beh po „Schiesplatzi“, telesnú zdatnosť si otestovali účasťou na Predvianočnom športovom poldni. Pri príležitosti Medzinárodného dňa tanca, 29.04.2019, si žiaci, učitelia, ale i ostatní zamestnanci školy zatancovali, počas prestávok, na chodbách, v popoludňajších hodinách sme sa presunuli pred budovu školy, kde sa k nám pridali aj rodičia žiakov a iní okoloidúci.

Žiaci 5. a 6. ročníka boli zapojení do vzdelávacieho programu Ja, základy podnikania, školiteľkami boli naše bývalé žiačky D. a M. Hockickové z Obchodnej akadémie v SNV. Škola je súčasťou Detskej organizácie FÉNIX, pracujúcou pod záštitou MŠVVaŠ SR. Hlavným cieľom organizácie je vytvárať deťom a mládeži podmienky na aktívne, obohacujúce a prospešné trávenie voľného času. Počas celého školského roka sa deti stretávali pri rôznych tvorivých aktivitách, kultúrnych podujatiach či športových súťažiach. Vydanými akciami boli, napríklad vystúpenie pre starých rodičov v divadle, vyzrávanie

z tekvic s rodičmi, turistické soboty či tvorivé dielne. DO Fénix Levoča aktívne spolupracuje s Maticou Slovenska, s folklórnym súborom Venček a so športovými organizáciami. Vyvrcholením celoročnej aktivity DO Fénix bolo štvordňové celoslovenské stretnutie FÉNIXÁKOV v Kľačane, ktorého sa zúčastnili žiaci: N. Baštová, N. Matalíková, S. Petrek, S. Štieberová, V. Richvalská, Z. Zuščáková. Prácu detskej organizácie Fénix Levoča si všimol aj Patrik Herman (redaktor TV Markíza), ktorý aktívne pôsobí vo Fénixe ako podpredseda. Pochvalnými slovami potešil všetkých, ktorí sa venujú deťom v mimoškolských činnostiach.

DFS VENČEK BILANCUJE

Detský folklórny súbor Venček sa podieľal na školských akademiách, vystúpeniach pre MO MS, vianočných trhoch. Zúčastnil sa Smižanského vigančeka 2007, Spišských folklórnych slávností v rokoch 2008 a 2016, Prehliadky ZUČ okresu Levoča 2007-2010, Regionálnej prehliadky detského folklóru - Poprad, Svit, Kežmarok od roku 2011, Krajských prehliadok v Raslaviciach 2011, 2012, 2016, 2017, 2018, Starom Saczi - Poľsko, 2013, MAS LEV - Levoča 2014, Vidiečanovej Habovky 2016. Od roku 2017 na jar vynáša Morenu. Zaujímavou je aj „venčekárska“ aktivita Noc s folklórom, ktorá sa usporadúva každý rok od roku 2017. Akcia Folklór nás spája, počas ktorej sa stretáva so súbormi z iných škôl, sa usporadúva od roku 2017. V roku 2017 so žiakmi z obce Pohorelá, v roku 2018 z Krpelian a v tomto roku z Hrušova, kde sa v lete 2018 zúčastnil Hontianskej parády.

Naši žiaci úspešne reprezentovali školu v týchto súťažiach a olympiádach:

ŠPORTOVÉ SÚŤAŽE:

okresné kolo: stolný tenis – žiačky 3. miesto, beh Levočskou dolinou – 3. miesto, cezpoľný beh družstiev – dievčatá – 3. miesto, cezpoľný beh žiakov – 3. miesto M. Schustriková basketbal žiakov – 3. miesto, hádzaná žiakov – 1. miesto, hádzaná žiačok – 1. miesto floorbal žiakov – 2. miesto, malý futbal – mladšie žiačky – 3. miesto, malý futbal – staršie žiačky – 3. miesto, atletika žiakov – hod kriketkou – 1. miesto G. Seman, 3. miesto J. Malák, 2. miesto A. Paliderová, skok do výšky – 2. miesto G. Seman, vrh guľou – 3. miesto

J. Malák, 1. miesto A. Paliderová, 2. miesto A. Moskálová, beh na 300 m – 3. miesto – N. Poláková, družstvo žiačok – 2. miesto, družstvo žiakov – 2. miesto, streetball – mladšie žiačky – 1. miesto, mladší žiaci – 3. miesto, staršie žiačky – 3. miesto krajské kolo: hádzaná žiačok – 3. miesto, hádzaná žiakov – 2. miesto, atletika – hod kriketkou – 2. miesto G. Seman, vrh guľou – 9. miesto A. Paliderová

PREDMETOVÉ OLYMPIÁDY A SÚŤAŽE:

olympiáda v anglickom jazyku – 3. miesto I. Pitoňák, Šaliarsky Matko – 3. miesto Z. Zuščáková, Šaliarsky Matko – 3. miesto S. Petrek, Give me 5 – 1. miesto, Hviezdoslavov Kubín – próza – 3. miesto Z. Zuščáková, Hviezdoslavov Kubín – poézia – 3. miesto D. Petrek, okresná súťaž detských folklórnych súborov ENIKI BENIKI – DFS Venček – strieborné pásmo, biologická olympiáda – zoológia 2. miesto J. Kožuchová, matematická olympiáda Z8 – 3. miesto J. Kožuchová, Pytagoriáda P3 – 3. miesto Š. Chmelík, Klokanko – úspešní riešitelia – S. Kožuchová, G. Porada, Š. Chmelík, Klokank – N. Pridalová – školský šampión, dejepisná olympiáda – 3. miesto J. Kožuchová, titul Všetkoviedko získali – S. A. Šargová a S. Čumita sa stal najbystrejším Všetkoviedkom našej školy, iBOBOR – internetová súťaž – najlepší: Drobci (2. – 3. roč.) – D. Tatranský, V. Gondek, Bobríci (4. – 5. roč.) – V. Legátová, S. Dubai, R. Pavlíková, Š. Chmelík, M. Hockicková, J. Koporec, J. Maxim, L. Porebská, Z. Snopková, Benjamíni (6. – 7. roč.) – E. Koščová, N. Pridalová, D. Hriňák, Z. Javorská, E. Skurková, K. Bonková, O. Matalík, N. Baštová, Kadeti (8. – 9. roč.) – J. Chudiček, E. Hriňa, A. Moskálová, I. Orlovská, M. Schustriková, R. Szórád, M. Kalinková, E. Hriňáková, J. Kožuchová, L. Sipková, V. Jendreková.

Vážení pedagogickí, odborní i nepedagogickí zamestnanci, vážení rodičia, milí žiaci našej školy! Vaša celoročná namáhavá práca bola nakoniec odmenená úspechom nás všetkých. Patrí vám veľké poďakovanie za šírenie dobrého mena našej školy. Veríme, že ste si všetci oddýchlí, načerpali nové sily a tak si zaželajme veľa osobných i pracovných úspechov v školskom roku 2019/2020.

vedenie školy, ZŠ, Francisciho 11

Cyklisti a jazda po chodníku a za zníženej viditeľnosti

Jazda na bicykli je v teplých letných mesiacoch často využívaná a obľúbená doprava mnohých obyvateľov aj nášho mesta, pričom pre všetkých účastníkov cestnej premávky a cyklistov nevynímajúc, platia jasné pravidla, ktorými sa musia riadiť. Problémom je mnohokrát skutočnosť, že mnohí cyklisti nie sú držiteľmi vodičského oprávnenia a nepoznajú základné právne predpisy a pravidlá, ktoré priamo súvisia s jazdou na bicykli po chodníkoch v centrách miest. Na bicykli sa jazdí v prvom rade na cestičke (pruhu) pre cyklistov a tam, kde takýto pruh nie je, jazdí sa jednotlivo za sebou pri pravom okraji vozovky. Jazda po chodníkoch je zakázaná a porušujete ňou pravidla cestnej premávky.

Základný právny predpis, ktorý definuje osobitné ustanovenia o chodcoch

a cyklistoch je zák.8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kde:

§ 52 ods. 2 uvádza, že „iní účastníci cestnej premávky než chodci nesmú chodník používať“

§ 52 ods. 5 uvádza, že „osoba, ktorá tlačí bicykel alebo motocykel, smie použiť chodník, len ak neohrozí ani neobmedzí chodcov; inak musí použiť pravú krajnicu alebo pravý okraj vozovky.“

§ 55 ods. 1 uvádza, že „na bicykli sa jazdí predovšetkým po cestičke pre cyklistov. Kde cestička pre cyklistov nie je alebo nie je zjazdná, jazdí sa pri pravom okraji vozovky. Osoby mladšie ako desať rokov smú jazdiť po chodníku“.

Medzi ďalšie časté priestupky zo strany cyklistov patrí nedodržiavanie povinnosti pri jazde po krajnici alebo okraji vozovky, mať za zníženej viditeľnosti na sebe viditeľne umiestnené reflexné prvky alebo oblečený reflexný bezpečnostný odev. Zároveň podľa § 22 ods.2 vyhlášky 464/2009 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevádzke vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách musí byť bicykel počas jazdy za zníženej viditeľnosti vybavený zariadeniami na svetelnú signalizáciu a osvetlenie, a to svetidlom svietiacim dopredu bielym svetlom a svetidlom svietiacim dozadu červeným svetlom. Porušením týchto povinností môže byť cyklistom uložená bloková pokuta vo výške 10 až 30 eur.

Mgr. Peter Petruška,
poverený vedením MsP

UPOZORNENIE NA ZMENU DOPRAVNÉHO ZNAČENIA

V závere mesiaca jún bola ukončená 2. etapa rekonštrukcie Námestia Majstra Pavla, kde po tejto rekonštrukcii došlo aj k zmene dopravného značenia na novo zrekonštruovanej časti námestia. Jedná sa predovšetkým o nové dopravné značenie zákaz zastavenia /B 34/, ktoré bolo umiestnené v úrovni budovy na Námestí Majstra Pavla č. 32 a platí až po najbližšiu križovatku, t.j. odbočku na Ul. Sirotínsku. Nerešpektovaním dopravného značenia vodiči porušujú § 3 ods.2 písm.b) zákona NR SR č. 8/2009 Z.Z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov. Porušovanie uvedeného ustanovenia zákona môže mať za následok prejednanie skutku príslušníkmi mestskej polície v priestupkovom konaní.

RÉŽIA: MICHAL SPIŠÁK /

Už ti nikdy nenaletím

/ AUTOR: SANTIAGO MONTAGA

” PRI DVERÁCH ZVONÍ ZVONČEK, ZA NIMI STOJÍ BÝVALÝ MANŽEL, ZVODCA A SUKNIČKÁR, STARNÚCI „SELADÓN“ JOSEMA, KTORÝ SI ZAKLADÁ NA SVOJEJ ATRAKTÍVNOSTI A ÚSPECHU U ŽIEN. PRETO SA S NÍM JEHO MANŽELKA KRISTÍNA ROZIŠLA A PREŽILA POKOJNÝCH DESAŤ ROKOV. ODRAZU JE SPÄŤ A PROSÍ O NÁVRAT. LENŽE VO VNÚTRI JE DRUHÝ MUŽ, UHLADENÝ EUROPOSLEANEK VIKTOR... SKVELÁ ŠPANIELSKA KOMEDIA O MANIPULÁCII A MIMORIADNOM PREKVAPENÍ NA ZÁVER. ”

/MAROŠ KRAMÁR

/HENRIETA MIČKOVICOVÁ

/MARKO IGONDA

/LENKA BARILÍKOVÁ

8.10.2019 o 18:00 hod. • Mestské divadlo • Levoča

MESTSKÉ
KULTÚRNE
STREDISKO
LEVOČA

FLUENT

Lístky kúpite v pokladni Mestského kultúrneho strediska mesta Levoča, Námestie Majstra Pavla 54, Levoča t.č. 053 / 451 2522

HOSTIA:
herečka
ZUZANA TLUČKOVÁ
herec
PETER SKLÁR
spevák
TOMÁŠ BEZDEDA

TALKSHOW PETRA MARCINA
23.10.2019 o 19.00 h. KINO ÚSMEV LEVOČA
vstupné - 15€
Lístky kúpite v pokladni MsKS Levoča, Námestie Majstra Pavla 54, Levoča 053/451 2522

Centrum voľného času "Olymp"

PONUKA ZÁUJMOVÝCH KRÚŽKOV

I ŠK.R. 2019/2020

Športové

- Plávanie
- Plávanie s najmenšími
- Turistický
- Stolný tenis
- Basketbal-chlapci,dievčatá
- Futbal-deti,žiaci,dievčatá
- Florbal.žiaci,mládež
- Lyžovanie s Cvč
- Hokej/Korčuľovanie
- Gymnastika
- Fitness gymnastika
- Strelecký/Lukostrelba
- Rugby

Športové v športových kluboch

- Tenis
- Basketbal
- Futbal
- Hádzana
- Krasokorčuľovanie
- Hokej Spiš Indians
- MMA
- Karate/Aikido
- XCS-bežecké lyžovanie
- Cyklo Spiš

Tanečné

- Hip-Hop
- Mini mažoretky
- Zumba-deti,dospelí
- Latinsko-americké tance
- Trampolíny

Tvorivé a kultúrne

- Spevákky
- Výtvarný krúžok
- Tvorivé a výtvarné dielničky
- Paličkováná čipka
- Sikovné rúčky
- Mladý kuchár
- Paracord-výroba náramkov

Vedy a techniky

- Klub Cvč
- Počítačový
- Klub hier-playstation 3,4
- Spoločenské hry
- Modelársky
- Sachový
- Polovnícky

Pre rodinky a dospelých

- Klub Sniečko-pre mamičky s detičkami
- Nemecký jazyk
- Anglický jazyk
- Posilňovanie

Jazykové

- Nemecký jazyk
- Anglický jazyk

Poplatky

3€/mesiac

12€/polrok

Prines k nám svoj VZDELÁVACÍ POUKAZ
a máš krúžok zdarma.

Francisciho 10, 054 01 Levoča,
 t.č. 0910867401, 0534510045, www.cvcplymp.sk, FB: Cvč Olymp Levoča

12

OV

LOLI PARADIČKA

5. (ŠTV) o 19:00, 6. (PIA) o 17:00 • Komédia • 89 min. • SR • 5€

15

OV

P

AFRIKA NA PIONIERI

12. (ŠTV) o 19:00 • Dokument • 107 min. • SR • 5€

15

OV

P

HODINÁROV UČEŇ

14. (SOB) o 17:00, 15. (NED) o 15:00 • Hraná rozprávka • 102 min. • ČR/SR • 5€

15

SD

P

ANGRY BIRDS 2

21. (SOB) o 17:00, 22. (NED) o 15:00 • Animovaný • 96 min. • USA • 5€

12

ST

P

AD ASTRA

27., 28. (PIA, SOB) o 19:00 • Sci-fi, Triler • 124 min. • USA • 5€

15

ST

P

TO - KAPITOLA 2

6., 7. (PIA, SOB) o 19:00 • Horor • 165 min. • USA • 5€

12

OV

P

SKUTOK SA STAL

13., 14. (PIA, SOB) o 19:00 • Dokument • 82 min. • SR • 5€

15

OV

P

POMAĽOVANÉ VTÁČA

19. (ŠTV) o 19:00 • Dráma • 169 min. • ČR/SR • 5€

15

ČT

P

RAMBO: POSLEDNÁ KRV

20., 21. (PIA, SOB) o 19:00 • Akčný, Triler • 100 min. • USA • 5€

15

OV

P

CASINO.\$K

26. (ŠTV) o 19:00, 27. (PIA) o 17:00 • Dráma • 107 min. • SR • 5€

12

ČT

P

DAŽDIVÝ DEŇ V NEW YORKU

28. (SOB) o 17:00 • Komédia • 92 min. • USA • 5€

Rezervácia vstupeniek na internetovej stránke kino.levoča.sk Predpredaj a predaj vstupeniek hodinu pred premietaním v pokladni kina Úsmev Levoča t.č. 053/4512208 alebo 0910788892. Zmena programu vyhradená!AUDIO
VIZUÁLNY
FOND

Digitalizáciu kina Úsmev finančne podporil Audiovizuálny fond v rámci komplexného projektu, realizovaného vďaka finančnej podpore predsedu vlády Slovenskej republiky.

REGIÓNY POPRADU A ROŽŇAVY, ČAS PRELADIŤ!

OVERTE SI, KEDY SA PRELAĐUJE
VO VAŠEJ LOKALITE.

CEZ **ANTENU.SK**

INFOLINKA: 0800 611 211